

**«Мұнай сақтандыру компаниясы»
Акционерлік қоғамы
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілік,**

және тәуелсіз аудитордың есебі

«Мұнай сақтандыру компаниясы» АҚ

**2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілік, және тәуелсіз аудитордың есебі**

Мазмұны

3	Басшылықтың 2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші қаржылық есептілікті дайындауға және бекітуге жауапкершілігі туралы мәлімдемесі
4 - 6	Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі
7	2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың қаржылық жағдайы туралы есеп
8	2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы пайда немесе залал және басқа жиынтық кіріс туралы есеп
9	2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы капиталдағы өзгерістер туралы есеп
10	2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс)
11-71	2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертпелер

«Мұнай сақтандыру компаниясы» АҚ

Басшылықтың 2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші қаржылық есептілікті дайындауға және бекітуге жауапкершілігі туралы мәлімдемесі

«Мұнай сақтандыру компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») басшылығы Компанияның 2024 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі қызметінің қаржылық нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысын және меншікті капиталдағы өзгерістерді халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – ХҚЕС) сәйкес шынайы және толық көрсетуге арналған қаржылық есептілікті дайындауға жауапты болып табылады.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық келесілер үшін жауапкершілікте болады:

- ✓ дұрыс таңдауды қамтамасыз ету және есеп саясатының принциптерін қолдану;
- ✓ ақпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы деректерді осындай ақпараттың орындылығын, дұрыстығын, салыстырмалылығын және түсінікті болуын қамтамасыз ететін нысанда ұсыну;
- ✓ ХҚЕС талаптарын орындау пайдаланушылардың белгілі бір мәмілелердің, сондай-ақ өзге де оқиғалардың немесе шарттардың компания қызметінің қаржылық жағдайына және қаржылық нәтижелеріне әсерін түсінуі үшін жеткіліксіз болған жағдайларда қосымша ақпаратты жария ету;
- ✓ компанияның жақын болашақта қызметін жалғастыру қабілетін бағалау.

Сонымен қатар, басшылық келесілер үшін жауапты:

- ✓ компанияның тиімді және сенімді ішкі бақылау жүйесін дайындау;
- ✓ енгізу және оның жұмысын қамтамасыз ету; кез келген сәтте компанияның қаржылық жағдайы туралы ақпаратты жеткілікті дәлдікпен дайындауға және қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін қолдау;
- ✓ бухгалтерлік есептілікті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізу;
- ✓ Компания активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін өз құзыреті шегінде шаралар қабылдау; жосықсыз әрекеттер, қателіктер және басқа да теріс пиғылды әрекеттер фактілерін анықтау және алдын алу.

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін осы қаржылық есептілікті компания басшылығы мақұлдады және 2025 жылдың 15 мамырында бекітілді.

Компания басқармасы атынан:

Конурбаев Е.Е.
Басқарма Төрағасы

«14» мамыр 2025 ж.

Рахметов М.К.
Бас бухгалтер

«14» мамыр 2025 ж.

Тел.: +7 727 331 31 34
Факс: +7 727 331 31 35
info@bdoqz.com
www.bdoqz.com

Tel: +7 727 331 31 34
Fax: +7 727 331 31 35
info@bdoqz.com
www.bdoqz.com

ТОО "BDO Qazaqstan"
ул. Габдуллина, 6А
Алматы, Казахстан
A15H4E3

BDO Qazaqstan LLP
6A Gabdullin Street
Almaty, Kazakhstan
A15H4E3

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНЫҢ БАСҚАРМАСЫ МЕН ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНЕ

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ЕСЕБІ

Пікір

Біз 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есеп, пайда мен залал туралы есеп және басқа да жиынтық табыстан, меншік капиталдағы өзгерістер туралы есептен және көрсетілген күні аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы туралы есептен тұратын «Мұнай сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Компания») қосымша ұсынылып отырған қаржылық есептілігіне, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, қаржылық есептілікке ескертпелерге аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қосымша ұсынылып отырған қаржылық есептілік барлық маңызды аспектілерде Компанияның 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның қаржылық нәтижелері мен көрсетілген күні аяқталған жылдағы ақшалай қаражаттың қозғалыстарын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес анық көрсетеді.

Пікір білдіру негіздемесі

Біз аудитті халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Аталған стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз тәуелсіз аудиторлар есебінің «Аудитордың қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған. Біз бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары жөніндегі кеңестің «Кәсіби бухгалтерлер әдебі кодексіне» («БӘХӘС кодексі») және Қазақстан Республикасындағы қаржылық есептілік аудитіне қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес компанияға қатысты тәуелді емеспіз және осы талаптарға және БӘХӘС кодексіне сәйкес басқа да әдеп бойынша міндеттерді орындадық. Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіруге негіз бола алатындай жеткілікті және сәйкес деп есептейміз.

Басқа мәліметтер

«Мұнай сақтандыру компаниясы» АҚ-ның 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнмен аяқталған жылға арналған қаржылық есептілігіне аудитті басқа аудитор жүргізген, ол аталған қаржылық есептілік бойынша өзгеріссіз (немодификацияланған) пікірді 2024 жылғы 23 сәуірде білдірген.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілікті дайындау және дұрыс тапсыруға және басшылық жосықсыз іс-әрекеттер немесе қателіктер салдарынан біршама бұрмалануларды қамтымайтын қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесіне жауапты болады.

Қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық компанияның қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді жария етуге және басшылық компанияны таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниет білдірген жағдайларды қоспағанда, қызметтің үздіксіздігі туралы жорамал негізінде есептілік жасауға немесе басшылықта таратудың нақты баламасы болмаған кезде жауапты болады компанияның қызметін тоқтату.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар компанияның қаржылық есептілігін дайындауды қадағалау жауапты болады.

Аудиторлардың қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз-қаржылық есептілікте жосықсыз іс-әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмаланулар болмайтынына ақылға қонымды сенімділік алу және біздің пікіріміз бар аудиторлық есепті шығару. Ақылға қонымды сенімділік-бұл сенімділіктің жоғары деңгейі, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит біршама бұрмаланулар бар болған жағдайда, оларды анықтайтынына кепілдік болмайды.

Бұрмаланулар жосықсыз іс-әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтықта осы қаржылық есептілік негізінде қабылданған пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп болжауға болатын болса, маңызды болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит шеңберінде біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сонымен қатар, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- жосықсыз іс-әрекеттер немесе қателіктер салдарынан қаржылық есептіліктің біршама бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіру үшін негіз бола алатындай жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдемелер аламыз. Жосықсыз әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау қаупі қателіктер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау қаупінен жоғары болады, себебі, жосықсыз әрекеттерге ішкі бақылау жүйесін айналып өту үшін сөз байласу, жалғандық, қасақана қарсылық немесе деректерді немесе әрекеттерді дұрыс көрсетпеу қамтылуы ықтимал;
- компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудитпен байланысты ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бағалау мәндерінің негізділігін және басшылық дайындаған ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- бухгалтерлік есептің негіздемеі ретінде қызметтің үздіксіздігі туралы болжамды басшылықтың қолдануының заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдер негізінде - оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты біршама белгісіздіктің болуы туралы қорытынды жасаймыз, нәтижесінде компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән туындауы мүмкін. Егер біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы қорытындыға келсек, біз тәуелсіз аудиторлардың аудиторлық есебінде қаржылық есептілікте ашылған тиісті ақпаратқа назар аударуымыз керек немесе егер мұндай ақпаратты ашу жеткіліксіз болса, біз өз пікірімізді өзгертуіміз керек. Біздің қорытындыларымыз тәуелсіз аудиторлардың аудиторлық есебінің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен де, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына алып келуі мүмкін;
- қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын, оның ішінде ақпаратты ашуды, сондай-ақ қаржылық есептілік оның негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды олар туралы сенімді идеяға қол жеткізетіндей етіп ұсынатындығын бағалауды жүргіземіз. қаржылық есептілік туралы пікір білдіру үшін компанияның қаржылық ақпаратына қатысты жеткілікті сәйкес аудиторлық дәлелдер аламыз.

«Мұнай сақтандыру компаниясы» АҚ

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы
ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ЖӘНЕ БАСҚА ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЕСЕП

(мың қазақстандық теңге)

	Еск.	2024 жыл	2023 жыл
Сақтандыру бойынша түсім	16	24 680 091	17 443 888
Сақтандыру қызметтері бойынша шығыстар	16	-17 086 899	-12 771 184
Қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар	16	-4 147 405	-2 669 637
Сақтандыру қызметтерін көрсету нәтижесі		3 445 787	2 003 067
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып есептелген пайыздық кірістер	17	1 794 379	1 431 296
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінен таза (залал) / пайда	17	-13 995	20 455
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза пайда	17	539 554	-52 533
Таза инвестициялық кіріс		2 319 938	1 399 218
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша қаржылық шығыстар	16	-956 915	-842 039
Сақтандыру бойынша таза қаржылық шығыстар		-956 915	-842 039
Таза сақтандыру және инвестициялық нәтиже		4 808 810	2 560 246
Басқа қаржылық шығыстар	13	-7 196	-7 599
Басқа операциялық шығындар	18	-2 995 478	-1 979 995
Құнсызданудан таза шығындар		-234 951	-29 202
Салық салуға дейінгі пайда		1 571 185	543 450
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	19	-30 000	-75 364
Бір жылдағы таза пайда		1 541 185	468 086
Басқа жиынтық кіріс			
Қайта жіктелген немесе кейіннен пайда немесе залал ретінде қайта жіктелуі мүмкін мақалалар:			
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерінің әділ құнының таза өзгеруі	15	-26 712	138 320
Пайда немесе шығын құрамына қайта жіктеу	15.17	16 757	8 951
Болашақта пайда немесе залал ретінде қайта жіктелмейтін баптар:			
Кейінге қалдырылған салықты шегергендегі негізгі құралдарды қайта бағалаудан түскен пайда 25 519 мың теңге (2023 жылы: 18 401 мың теңге)		102 075	73 603
Корпоративтік табыс салығын шегергендегі өзге де жиынтық табыс/(залал)		92 120	220 874
Бір жылдағы жиынтық табыс жиыны		1 633 305	688 960

Конурбаев Е.Е.
Басқарма Төрағасы

«14» мамыр 2025 ж.

Рахметов М.К.
Бас бухгалтер

«14» мамыр 2025 ж.

Есеп саясаты және 11-71 беттердегі түсіндірме ақпарат осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Мұнай сақтандыру компаниясы» АҚ

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы
МЕНШІКТІ КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП

(мың қазақстандық теңгемен)

Еск.	Акциянерлік капитал	Негізгі құралдарды қайта бағалау резерві	Басқа жиынтық кіріс арқылы өділ құн бойынша ескерілетін қаржы активтері бойынша ОК бойынша резерв	Өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв	Бөлінбеген пайда	Капитал жиыны
2022 жылғы 31 желтоқсанға	1 500 000	341 756	23 593	13 001	1 435 018	3 313 368
Кезеңдегі таза пайда	-	-	-	-	468 086	468 086
Басқа жиынтық кіріс	-	73 603	3 476	143 795	-	220 874
Жиынтық кіріс жиыны	-	73 603	3 476	143 795	468 086	688 960
Осыған дейін қайта бағаланған негізгі құралдардың тозуы мен шығуы нәтижесінде негізгі құралдарды қайта бағалау резервін есептен шығару						
Дивидендтер төлеу	15	-11 415	-	-	11 415	-
2023 жылғы 31 желтоқсанға	1 500 000	403 944	27 069	156 796	1 674 519	3 762 328
Кезеңдегі таза пайда	-	-	-	-	1 541 185	1 541 185
Басқа жиынтық табыс	-	102 075	1 195	-11 150	-	92 120
Жиынтық кіріс жиыны	-	102 075	1 195	-11 150	1 541 185	1 633 305
Осыған дейін қайта бағаланған негізгі құралдардың тозуы мен шығуы нәтижесінде негізгі құралдарды қайта бағалау резервін есептен шығару						
Дивидендтер төлеу	15	-26 796	-	-	26 796	-
2024 жылғы 31 желтоқсанға	1 500 000	479 223	28 264	145 646	2 987 500	5 140 633

Конурбаев Е.Б.
Басқарма Төрағасы
«14» мамыр 2025 ж.

Рахметов М.К.
Бас бухгалтер
«14» мамыр 2025 ж.

Есеп саясаты және 11-71 беттерден түсіндірме ақпарат осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Мұнай сақтандыру компаниясы» АҚ

2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы (тікелей әдіс)
АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

(мың қазақстандық теңгемен)

	Еск.	2024 жыл	2023 жыл
I бөлім. Операциялық қызметтен түскен ақша ағындары			
Сақтандыру шарттары және шығарылған (қабылданған) қайта сақтандыру шарттары бойынша алынған сақтандыру сыйлықақылары	9	25 375 933	19 619 283
Ұсталатын (берілген) қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген сақтандыру сыйлықақылары	10	-2 772 855	-3 213 127
Сақтандыру шарттары және шығарылған (қабылданған) қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген төлемдер	9	-11 703 792	-7 320 517
Ұсталатын (берілген) қайта сақтандыру шарттары бойынша қайта сақтандырушы өтеген сомалар	10	1 487 838	74 881
Аквизициялық ақша ағындарын төлеу	9	-3 239 788	-4 119 379
Кері РЕПО операциялары және басқа қысқа мерзімді Орталық банк		-	-1 164 306
Алынған пайыздар		1 513 411	1 134 431
Басқа әкімшілік және операциялық шығыстарды төлеу		-7 122 177	-3 305 980
Төленген табыс салығы		-	-14 168
Операциялық қызметтен түскен ақшалай қаражаттың таза ағыны		3 538 570	1 691 118
II бөлім. Инвестициялық қызметтен түскен ақша ағындары			
Салымдарды орналастыру		53 110	-407 060
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алуға байланысты төлемдер	11	-	-64 429
Басқа жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін сатудан және өтеуден түсетін түсімдер		6 848 685	113 425
Басқа жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін сатып алуға байланысты төлемдер		-9 808 420	-1 700 699
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза кетуі		-2 906 625	-2 058 763
III бөлім. Қаржылық қызметтен түскен ақша ағындары			
Дивидендтер төлеу	15	-246 711	-232 124
Жалдау бойынша міндеттемелерді өтеу	12	-46 972	-42 697
Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза кетуі		-293 683	-274 821
Ақша қаражаттарының таза өзгеруі		338 262	-642 466
Шетел валютасы бағамының теңгеге қатысты өзгерістерінің әсер ету шамасы		74 050	-21 027
Есепті кезеңнің басындағы ақша қаражаттарының және олардың баламаларының қалдығы	5	2 707 715	3 371 208
Есепті кезеңнің соңындағы ақша қаражаттары мен олардың баламаларының қалдығы	5	3 120 027	2 707 715

Конурбаев Е.Е.
Басқарма Төрағасы

«14» мамыр 2025 ж.

Рахметов М.К.
Бас бухгалтер

«14» мамыр 2025 ж.

Есеп саясаты және 11-71 беттердегі түсіндірме ақпарат осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Мұнай сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі - «Компания») Қазақстан Республикасында 1996 жылы бастапқыда «АстықИнстрах» сақтандыру компаниясы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі ретінде құрылды. 1999 жылы 21 қаңтарда Компания «Мұнай сақтандыру компаниясы» ашық акционерлік қоғамы болып қайта тіркелді. 2005 жылғы 21 мамырда Компания Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде айқындалған мағынада Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам болып қайта тіркелді.

Компанияның Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі берген 2023 жылғы 13 қарашадағы (Лицензия алғаш рет 2001 жылғы 29 наурызда алынған), сақтандыру мен қайта сақтандырудың келесі сыныптары бойынша «Жалпы сақтандыру» саласы бойынша қызметті жүзеге асыруға № 2.1.26 лицензиясы бар:

- сақтандырудың ерікті нысанында: жазатайым оқиғалардан сақтандыру және ауырған жағдайда сақтандыру; Қазақстан Республикасы «Сақтандыру қызметі туралы» Заңының 6-бабы 3-тармағының 3)-7) тармақшаларында көрсетілген сыныптарды қоспағанда, мүлкті залалдан сақтандыру, автомобиль, теміржол, әуе, су көліктерін сақтандыру, жүктерді сақтандыру және т.б.;
- сақтандырудың міндетті нысанында: көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, жеке нотариустардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, қызметі үшінші тұлғаларға зиян келтіру қаупімен байланысты объектілер иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, экологиялық сақтандыру және туристерді сақтандыру;
- қайта сақтандыру қызметі

Компанияның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Семей қаласы, Абай облысы, Қабанбай батыр көшесі, 26 үй, пошта индексі 071400.

Компанияның нақты мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Алмагүл шағын ауданы, 15А үй, пошта индексі 050060.

Компанияның Қазақстан Республикасында 17 филиалы бар.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компания акционерлері келесі түрде болды:

Акционерлер	Үлесі
Альжанов Тлек Кабыкенович	76,06%
Альжанова Татьяна Муратовна	13,92%
Альжанова Шынар Танирбергеновна	9,99%
Басқалар	0,02%
	100%

2023 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша компания акционерлері келесі түрде болды:

Акционерлер	Үлесі
Альжанов Тлек Кабыкенович	76,94%
Апенко Сергей Сергеевич	9,99%
Альжанова Шынар Танирбергеновна	9,99%
Альжанова Татьяна Муратовна	3,93%
Басқалар	0,15%
	100%

Компанияның түпкілікті бенефициарлық меншік иесі Қазақстан Республикасының азаматы Альжанов Тлек Кабыкенович болып табылады.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУДЫҢ НЕГІЗГІ ҰСТАНЫМДАРЫ

ХКЕС сәйкестігі туралы өтініш

Қосымша ұсынылып отырған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының («ХКЕС») талаптарына сәйкес дайындалды.

Құнын анықтауға арналған база

Осы қаржылық есептілік мыналарды қоспағанда, тарихи құн негізінде дайындалды: басқа жиынтық табыс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері, сондай-ақ жер мен ғимараттар әділ құн бойынша көрсетіледі.

Әділ құны активті сатқаны үшін алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында әдеттегідей жасалған мәміле шеңберінде міндеттемені бергені үшін төленетін баға болып табылады. Әділ құнды бағалау активті сату немесе міндеттемені беру туралы мәміле болып жатқанын көрсетеді:

- немесе осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
- немесе, негізгі нарық болмаған жағдайда, осы актив немесе міндеттеме үшін неғұрлым қолайлы нарықта.

Мерзімді негізде қаржылық есептілікте танылатын активтер мен міндеттемелер жағдайында Компания әрбір есепті кезеңнің соңына жіктеуді (жалпы алғанда әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде) қайта талдап, бағынышсаты көздерінің деңгейлері арасындағы аудару фактісін анықтайды.

Компания негізгі немесе ең қолайлы нарыққа қол жеткізуі керек. Активтің немесе міндеттеменің әділ құны нарық қатысушылары активтің немесе міндеттеменің бағасын анықтау барысында пайдаланатын жорамалдарды пайдаланып бағаланады, бұл жағдайда нарық қатысушылары өз мүддесі үшін әрекет етеді деп болжанады. Әділ құны қаржылық есептілікте бағаланатын немесе ашылатын барлық активтер мен міндеттемелер 22-ескертпеде сипатталған әділ құн көздерінің бағынышсатысы шеңберінде ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде жіктеледі, олар жалпы әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылады.

Функционалдық валюта және есептілікті тапсыру валютасы

Компанияның функционалдық валютасы теңге болып табылады, ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы болғандықтан, компания жүргізетін операциялардың көпшілігінің экономикалық мәнін және оның қызметіне әсер ететін соған байланысты жағдайларды жақсы көрсетеді.

Теңге аталған қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы болып табылады.

Қаржылық есептіліктің барлық деректері басқаша көрсетілген жағдайларды қоспағанда, мың теңгеге дейінгі дәлдікпен дөңгелектенеді.

Есептеу ұстанымы

Қаржылық есептілік есептеу принципіне сәйкес дайындалды, оған сәйкес шаруашылық операциялар мен оқиғалардың нәтижелері төлем уақытына қарамастан жасалған факті бойынша танылады. Операциялар мен оқиғалар бухгалтерлік есепте көрсетіледі және олар жататын кезеңдердің қаржылық есептілігіне енгізіледі.

Қызметтің үздіксіздігі ұстанымы

Қаржылық есептілік Компания Қызметтің үздіксіздігі ұстанымын ұстанатын болады деген болжамға сүйене отырып, ХҚЕС сәйкес әзірленген. Бұл жақын болашақта қарапайым экономикалық қызмет барысында активтерді сатуды және міндеттемелерді өтеуді қамтиды.

Басшылық тарату немесе қызмет ауқымын айтарлықтай қысқарту қажеттілігін көрмейді және ниеттенбейді, Компания өзінің үздіксіз қызметін жалғастыра алады деп есептейді.

Болжамдарды, есептік бағалауларды және кәсіби пайымдауларды пайдалану

ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілікті дайындау компания басшылығынан есептілікте келтірілген активтер мен міндеттемелер сомасына, сондай-ақ компанияның есепті кезеңдегі кірістері мен шығыстарының сомасына әсер ететін бағалаулар мен болжамдарды әзірлеуді талап етеді, сол себепті, нақты нәтиже осы бағалаулардан басқа болуы мүмкін.

Нақты нәтижелермен сәйкес келмеуі сақтандыру талаптарын реттеу шығындары мен шығыстары бойынша резервтерге, қаржы құралдарының әділ құнын және жер мен ғимараттардың артық бағаланған құнын анықтауға байланысты болуы ықтимал.

Болжамдар мен олардың негізінде жасалған есептік бағалаулар оларды өзгерту қажеттілігі тұрғысынан тұрақты түрде талданады. Есептік бағалаулардағы өзгерістер осы бағалаулар қайта қаралған есепті кезеңде және көрсетілген өзгерістерден зардап шеккен барлық кейінгі кезеңдерде танылады.

Есептік бағалаудың белгісіздігінің аса маңызды жағдайлары және есеп саясатының ережелерін қолдану үдерісіндегі маңызды пайымдаулар туралы ақпарат келесі ескертпелерде берілген:

- 9-ескертпе - Шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер мен міндеттемелер;
- 10- ескертпе - Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер;
- 21-ескертпе – Қаржылық құралдардың әділ құны;
- 11- ескертпе – Жер мен ғимараттардың құнын қайта бағалау.

Төменде сипатталған есеп саясатының ережелері осы қаржылық есептілікте ұсынылған барлық есепті кезеңдерде дәйекті түрде қолданылды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Жаңа стандарттар, қолданыстағы стандарттар мен түсіндірулерге түсініктемелер мен түзетулер

Қаржылық есептілікті жасау кезінде қолданылған есепке алу қағидаттары 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Компанияның қаржылық есептілігін жасау кезінде қолданылған қағидаттарға сәйкес келеді, 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енген жаңа стандарттар мен түсіндірулерді қоспағанда. Компания күшіне енген, бірақ жарияланған стандарттарды, түсіндірулерді немесе өзгерістерді алдын ала қолданған жоқ. Осы өзгерістердің сипаты мен әсері төменде қарастырылған.

2024 жылғы 1 қаңтардан кейін күшіне енетін ХҚЕС-ке өзгерістер:

- ХҚЕС (IAS) 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну»
- ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалға алу»
- ХҚЕС (IAS) 7 «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп» және ХҚЕС (IFRS) 7 «Қаржылық құралдар: ақпаратты ашу»

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

Сонымен қатар, 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап қаржылық есептілікте климаттық және басқа да белгісіздік факторларымен байланысты қаржылық емес ақпаратты ашуға қатысты жаңа стандарттар күшіне енеді:

- ХҚЕС (IFRS) S1 «Тұрақты даму саласына қатысты қаржылық ақпаратты ашуға қойылатын жалпы талаптар»
- ХҚЕС (IFRS) S2 «Климаттың өзгеруіне байланысты ақпаратты ашу».

ХҚЕС (IFRS) S1 және ХҚЕС (IFRS) S2 стандарттары 24-ескертпеде ашып көрсетілген.

ХҚЕС (IAS) 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну» өзгерістері

Өзгерістер қарыз шарттарында қосымша шектеуші талаптардың (ковенанттардың) болуына байланысты міндеттемелерді ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді ретінде жіктеу мәселесін нақтылауға қатысты болды. Компания қарыз алушы ретінде ковенант талаптарын бұзған жағдайда, көптеген қарыз шарттарында банк-кредиторға бүкіл қарыз сомасын және сыйақыны мерзімінен бұрын өндіріп алу құқығы беріледі, ал қарыз алушының осындай төлемді кейінге қалдыру құқығы болмайды. Осыған байланысты, мұндай міндеттеме қысқа мерзімді деп жіктеліп, қаржылық жағдай туралы есепте қысқа мерзімді міндеттемелер құрамында көрсетілуі тиіс.

Аталған өзгеріс Компанияның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ, себебі Компанияның қарыз шарттары жоқ.

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалға алу» стандартына енгізілген өзгерістер

Аталған стандартқа енгізілген өзгерістер мүлікті кері жалға алу мәселесіне қатысты болды. Кері жалға алу жағдайы компания (сатушы-жалға алушы) активті басқа ұйымға (сатып алушы-жалға беруші) өткізген кезде және бұл активті сол сатып алушы-жалға берушіден қайтадан жалға алған жағдайда туындайды. Мұндай мәміле құрылымында стандарт бұған дейін де сатушы-жалға алушыға және сатып алушы-жалға берушіге арналған қосымша есепке алу ережелерін көздеген болатын. Егер мұндай мәміле ХҚЕС (IFRS) 15 стандартына сәйкес активті сату ретінде танылса, бұл түрдегі мәмілелерді есепке алуға қойылатын негізгі талаптар өзгерген жоқ. Енгізілген өзгерістер тек нақтылаушы сипатта болды және осындай мәміле құрылымын қолдану қаржылық есептілік көрсеткіштерімен манипуляция жасауға жол бермеу мақсатында енгізілді.

Аталған өзгеріс Компанияның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ, себебі Компанияның кері жалға алу шарттары жоқ.

ХҚЕС (IAS) 7 «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп» және ХҚЕС (IFRS) 7 «Қаржылық құралдар: ақпаратты ашу» стандарттарына енгізілген өзгерістер

Аталған стандарттарға енгізілген өзгерістер қаржылық есептіліктің ашықтығын арттыруға бағытталған, бұл пайдаланушыларға кері факторинг бойынша жасалған келісімдердің ұйымның міндеттемелеріне, ақша қаражатының қозғалысына және өтімділік тәуекеліне қалай әсер ететінін бағалауға мүмкіндік береді. Өзгерістер есептілікті жасаушылардан жеткізушілерді қаржыландыру бойынша жасалған келісімдер туралы ақпаратты ашуды талап етеді. Жеткізушілерді қаржыландыру келісімдерін өз қызметінде пайдаланатын барлық ұйымдар осы ақпарат елеулі болған жағдайда жаңа ақпаратты ұсынуға міндетті болады.

Аталған өзгеріс Компанияның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ, себебі Компанияның кері факторинг келісімдері жоқ.

Сақтандыру шарттары

Сақтандыру шарты — бұл бір тарап (шығарушы тарап) сақтандыру жағдайы орын алған кезде полис ұстаушыға залал әкелетін белгісіз болашақ оқиғаға (сақтандыру жағдайына)

байланысты полис ұстаушыға өтемақы төлеуге келісіп, екінші тараптан (полис ұстаушыдан) елеулі сақтандыру тәуекелін өзіне қабылдайтын шарт.

2023 жылғы 1 қаңтардан бастап Компания ХҚЕС (IFRS) 17 және ХҚЕС (IFRS) 9 стандарттарын қолдануды бастады. Компания ХҚЕС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттары» стандартына сәйкес ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар» стандартын қолданудан уақытша босату құқығын пайдаланған болатын және осыған дейін ХҚЕС (IFRS) 9 стандарттарының қандай да бір нұсқасын, оның ішінде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер бойынша пайда немесе залал сомаларын ұсыну талаптарын да қолданбаған.

Бұл 2023 жылғы 1 қаңтардан бұрын басталған жылдық кезеңдерге қатысты болды.

ХҚЕС (IFRS) 17 ХҚЕС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттарының» орнын басады және 2023 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қолданылады.

ХҚЕС (IFRS) 17 стандартының қолданылу аясы ХҚЕС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттарына» ұқсас. ХҚЕС (IFRS) 17 Компания жасасқан сақтандыру шарттарын және Компания ұстап тұрған қайта сақтандыру шарттарын тану және бағалау бойынша нақты қағидаттарды белгілейді.

Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 17 Компания шығарған сақтандыру шарттары мен Компания ұстап тұрған қайта сақтандыру шарттарын тану және бағалау бойынша ерекше қағидаттарды орнатады.

2023 жылғы 1 қаңтардан бастап Компания шығарылған сақтандыру шарттарын және ұстап тұрған қайта сақтандыру шарттарын сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары топтарын анықтау мақсатында талдайды. Сақтандыру шарттары тобы құрамына ұқсас тәуекелдерге ұшырайтын және бірлесіп басқарылатын шарттар кіреді. Бір топқа кіретін шарттар бастапқы тану кезінде мынадай сипаттамаларға сәйкес бөлінеді және кейіннен бір топтан екінші топқа ауыстырылмайды:

- бастапқы тану кезінде жүктемелі болып табылатын шарттар (бар болса);
- бастапқы танудан кейін жүктемелі болуы ықтималдығы төмен шарттар (бар болса);
- портфельдегі өзге де шарттар (бар болса).

Компания топтарды жылдық негізде, шарттың шығарылған күніне байланысты қалыптастырады. Компания үшін шарттың шығарылған күні шарттың басталу күніне тең деп белгіленген.

- Компания келесі сақтандыру шарттары топтарын бөледі:
- Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру;
- Ерікті жазатайым оқиғалардан сақтандыру;
- Ерікті ауру жағдайына сақтандыру;
- Ерікті автомобиль көлігін сақтандыру;
- Ерікті мүлікті сақтандыру;
- Ерікті жүктерді сақтандыру, автомобиль көліктері иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру, зиян келтіру бойынша азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандыру, басқа да қаржылық шығындардан сақтандыру;
- Басқа да өнімдер.

Компания ұстап тұрған қайта сақтандыру шарттары портфельдерін бастапқы тану кезіндегі сипаттамалар негізінде келесі топтарға бөледі:

- таза пайда әкелетін ұстап тұрған қайта сақтандыру шарттары;
- таза шығындары бар және таза пайда алу ықтималдығы елеусіз болып табылатын ұстап тұрған қайта сақтандыру шарттары;
- таза шығындары бар және таза пайда алу ықтималдығы елеулі болып табылатын ұстап тұрған қайта сақтандыру шарттары.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

Компания шарттарды мынадай санаттардың біріне жіктейді және жатқызады:

- шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары;
- ұстап тұрған қайта сақтандыру шарттары.

Бағалау моделі

Компания сақтандыру шарттарын жалпы модельге (ЖСМ) сәйкес бағалайды. Жалпы модельге сәйкес компания бастапқы тану кезінде келісімшарттар тобын жалпы сома бойынша бағалайды:

(а) болашақ ақша ағындарының шамалары (FCF), оның ішінде: ықтималдылықты ескеріп есептелген осындай ағындарды бағалау, уақыттағы ақшаның құнын көрсететін түзету (TVM), болашақта осындай ақша ағындарымен байланысты қаржылық тәуекелдер және қаржылық емес тәуекелді ескере отырып тәуекелдерді түзету;

(б) келісімшарттық маржа (CSM).

Бастапқы тану кезінде таза шығуды білдіретін міндеттемелерді орындау бойынша тікелей шығын ретінде танылады.

Кейіннен бағалау кезінде әрбір есепті кезеңнің соңындағы сақтандыру шарттары тобының баланстық құны қалған сақтандыру өтемі бойынша міндеттемелердің (СӨМ) және келтірілген залалдар бойынша міндеттемелердің (СӨМ) сомасын құрайды. Қалған сақтандыру бойынша міндеттемелерге болашақ қызметтерге қатысты FCF және осы күнге арналған топтың CSM кіреді. Шығындар бойынша міндеттемелер осы күнге топқа тағайындалған өткен қызметтерге байланысты FCF ретінде бағаланады.

Бастапқы тану күні

Шығарылған сақтандыру шарттары үшін сақтандыру шарттары тобын тану келесі күндердің ең ертесіне жүргізілуі керек:

- шарттар тобы бойынша қамту кезеңінің басталуы;
- шарттардың тиісті тобында полис ұстаушыдан бірінші төлемді төлеу мерзімі келетін күн; және
- ауыр келісімшарттар тобы үшін бұл топ ауыр болатын күн.

Егер төлем мерзімінің басталу күні шартта көрсетілмесе, онда бірінші төлемді төлеу мерзімі келетін күн полис ұстаушыдан алғашқы нақты төлем күні болып саналады.

Бірлескен сақтандыру және кіріс қайта сақтандыру шарттарына қолданылатын тәсілдер шығарылған сақтандыру шарттарына қолданылатын тәсілдерден ерекшеленбейді.

Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары үшін Компания екі күннің ең ерте мерзіміне ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобын таниды::

- ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша қамту кезеңінің басталу күні; және
- егер Компания ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының осы тобына кіретін тиісті қайта сақтандыру шарты осы күнге немесе оған дейін жасалған болса, компания ауыр базалық сақтандыру шарттарының тобын танитын күн..

Компания пропорционалды қамтуды қамтамасыз ететін ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының тобын тануды базалық сақтандыру шарты бастапқы танылған күнге дейін кейінге қалдырады, егер бұл күн ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы бойынша қамту мерзімінен кешірек болса.

Шығындарды жіктеу және болу принциптері

Компания пайда болған шығындарды келесі функционалды бағыттардың біріне талдайды және жатқызады:

- Аквизициялық ақша ағындары;
- Саясатты жүргізу және қызмет көрсету шығындары;;
- Сақтандыру шығындарын реттеуге арналған шығыстар;
- Алдыңғы функционалдық салаларға жатқызылмаған басқа операциялық шығыстар.

Компания алғашқы үш функционалдық салаға қатысты шығындарды сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді орындауға тікелей байланысты шығыстар ретінде қарастырады, ал соңғы функционалдық салаға қатысты шығыстар сақтандыру шарттарының портфеліне тікелей жатқызуға болмайтын шығыстар ретінде қарастырылады.

Қаржылық активтер мен міндеттемелер

Тану күні

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді стандартты шарттармен сатып алу немесе сату мәміле жасалған күні, яғни Компания активті немесе міндеттемені сатып алу бойынша міндеттеме алған күні көрсетіледі. Стандартты шарттарда сатып алуға немесе сатуға шарттар бойынша нарықта қабылданған ережелер мен келісімдерде белгіленген мерзім шегінде активтер мен міндеттемелерді жеткізу дала. стілетін шарт шеңберінде қаржы активтері мен міндеттемелерін сатып алу немесе сату жатады.

Бастапқы бағалау

Бастапқы тану кезінде қаржы құралдарының жіктелуі келісімшарттық шарттарға және құралдарды басқару үшін қолданылатын бизнес-модельге байланысты. Қаржы құралдары бастапқыда қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер СПУ бойынша бағаланатын жағдайларды қоспағанда, мәміле бойынша шығындарды қоса алғанда, әділ құн бойынша бағаланады.

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді бағалау санаттары

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап Компания өзінің барлық қаржылық активтерін активтерді басқару үшін қолданылатын бизнес-модельге және активтердің келісімшарттық шарттарына қарай бағаланады:

- амортизацияланған құн;
- ССПСД;
- СПУ.

Компания ССПУ саудасына арналған туынды құралдар мен құралдарды жіктейді және бағалайды. Егер мұндай жіктеу бағалау немесе тану принциптерін қолданудың сәйкессіздігін жоюға немесе айтарлықтай азайтуға мүмкіндік берсе, Компания өз қалауы бойынша қаржы құралдарын СПУ бойынша бағаланатын деп жіктей алады.

Қаржылық міндеттемелер амортизацияланған құн бойынша немесе егер олар саудаға және туынды құралдарға арналған болса, СОӨ бойынша бағаланады немесе ұйымның қалауы бойынша әділ құн бойынша бағаланатын болып жіктеледі.

Бизнес-модельді бағалау

Компания белгілі бір бизнес мақсатына жету үшін топтарға біріктірілген қаржылық активтерді басқару қалай жүзеге асырылатынын жақсы көрсететін деңгейде бизнес үлгісін анықтайды.

Шығындарды жіктеу және болу принциптері

Компания пайда болған шығындарды келесі функционалды бағыттардың біріне талдайды және жатқызады:

- Аквизициялық ақша ағындары;
- Саясатты жүргізу және қызмет көрсету шығындары;;
- Сақтандыру шығындарын реттеуге арналған шығыстар;
- Алдыңғы функционалдық салаларға жатқызылмаған басқа операциялық шығыстар.

Компания алғашқы үш функционалдық салаға қатысты шығындарды сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді орындауға тікелей байланысты шығыстар ретінде қарастырады, ал соңғы функционалдық салаға қатысты шығыстар сақтандыру шарттарының портфеліне тікелей жатқызуға болмайтын шығыстар ретінде қарастырылады.

Қаржылық активтер мен міндеттемелер

Тану күні

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді стандартты шарттармен сатып алу немесе сату мәміле жасалған күні, яғни Компания активті немесе міндеттемені сатып алу бойынша міндеттеме алған күні көрсетіледі. Стандартты шарттарда сатып алуға немесе сатуға шарттар бойынша нарықта қабылданған ережелер мен келісімдерде белгіленген мерзім шегінде активтер мен міндеттемелерді жеткізу далат. стілетін шарт шеңберінде қаржы активтері мен міндеттемелерін сатып алу немесе сату жатады.

Бастапқы бағалау

Бастапқы тану кезінде қаржы құралдарының жіктелуі келісімшарттық шарттарға және құралдарды басқару үшін қолданылатын бизнес-модельге байланысты. Қаржы құралдары бастапқыда қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер СПУ бойынша бағаланатын жағдайларды қоспағанда, мәміле бойынша шығындарды қоса алғанда, әділ құн бойынша бағаланады.

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді бағалау санаттары

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап Компания өзінің барлық қаржылық активтерін активтерді басқару үшін қолданылатын бизнес-модельге және активтердің келісімшарттық шарттарына қарай бағаланады:

- амортизацияланған құн;
- ССПСД;
- СПУ.

Компания ССПУ саудасына арналған туынды құралдар мен құралдарды жіктейді және бағалайды. Егер мұндай жіктеу бағалау немесе тану принциптерін қолданудың сәйкессіздігін жоюға немесе айтарлықтай азайтуға мүмкіндік берсе, Компания өз қалауы бойынша қаржы құралдарын СПУ бойынша бағаланатын деп жіктей алады.

Қаржылық міндеттемелер амортизацияланған құн бойынша немесе егер олар саудаға және туынды құралдарға арналған болса, СОӨ бойынша бағаланады немесе ұйымның қалауы бойынша әділ құн бойынша бағаланатын болып жіктеледі.

Бизнес-модельді бағалау

Компания белгілі бір бизнес мақсатына жету үшін топтарға біріктірілген қаржылық активтерді басқару қалай жүзеге асырылатынын жақсы көрсететін деңгейде бизнес үлгісін анықтайды.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Компанияның Бизнес-моделі жеке құралдар деңгейінде емес, портфельді біріктірудің жоғары деңгейінде бағаланады және бақыланатын факторларға негізделген, мысалы:

- бизнес-модельдің өнімділігі мен осы бизнес-модельде ұсталатын қаржылық активтердің кірістілігі қалай бағаланады және бұл ақпарат Ұйымның негізгі басқару персоналына қалай жеткізіледі;
- бизнес-модельдің нәтижелілігіне әсер ететін тәуекелдер (және осы бизнес-модельде ұсталатын қаржылық активтердің кірістілігі) және, атап айтқанда, осы тәуекелдерді басқару тәсілі;
- бизнесті басқаратын менеджерлер қалай марапатталады (мысалы, сыйақы басқарылатын активтердің әділ құнына немесе шартта көзделген алынған ақша ағындарына негізделген бе);
- күтілетін жиілік, көлем және сату уақыты да компанияның бизнес-моделін бағалаудың маңызды аспектілері болып табылады.

Бизнес-модельді бағалау сценарийлерге негізделген, олардың пайда болуы негізді түрде күтіледі, яғни «ең нашар» немесе «стресстік» сценарийлерді ескерусіз. Егер бастапқы танудан кейінгі ақша ағындары компания күткеннен өзгеше тәсілмен жүзеге асырылса, Компания осы бизнес-модель шеңберінде ұсталатын қалған қаржылық активтердің жіктелуін өзгертпейді, бірақ болашақта жаңадан құрылған немесе жаңадан сатып алынған қаржылық активтерді бағалау кезінде осындай ақпаратты ескереді.

«Тек негізгі қарыздың негізгі сомасы және негізгі қарыздың өтелмеген бөлігі бойынша пайыздық төлемдер» тесті (SPPI тесті)

Жіктеу процесінің екінші кезеңі шеңберінде Компания актив бойынша шартта көзделген ақша ағындары тек негізгі борыш сомасы мен негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар есебіне төлемдер болып табылатынын анықтау үшін қаржы активінің шарттық талаптарын бағалайды.

Осы тесттің мақсаттары үшін» қарыздың негізгі сомасы «бастапқы тану кезінде қаржы активінің әділ құнын білдіреді және ол осы қаржы активінің қолданылу мерзімі ішінде өзгеруі мүмкін (мысалы, егер қарыздың негізгі сомасын өтеу есебіне төлемдер болса немесе сыйлықақы/дисконттың амортизациясы болса).

Несиелік келісім-шарттағы пайыздардың ең маңызды элементтері, әдетте, ақшаның уақытша құнын өтеу және несиелік тәуекелді өтеу болып табылады. Spri тестін өткізу үшін Компания пайымдауды қолданады және тиісті факторларды талдайды, мысалы, қаржы активі қандай валютада көрсетілген және пайыздық мөлшерлеме белгіленген кезең.

Сонымен қатар, базалық кредиттік келісімге байланысты емес, шартта қарастырылған ақша ағындарының тәуекелдерге ұшырауына немесе құбылмалылығына елеусіз аз әсер ететін шарттық талаптар шартта көзделген ақша ағындарының туындауын шарттамайды, олар тек негізгі борыш сомасы мен негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар есебіне төлемдер болып табылады. Мұндай жағдайларда қаржы активін пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағалау қажет.

ӨЖКӨҚ бойынша бағаланатын борыштық құралдар

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес Компания жаңа санатты қолданады және егер келесі екі шарт орындалса, ӨЖКӨҚ бойынша қарыз құралдарын бағалайды:

- қаржы активі бизнес-модель шеңберінде ұсталады, оның мақсаты шартта көзделген ағындарын алу да, қаржы активтерін сату да болып табылады; және қаржылық активтің шарттық шарттары spri тестінің критерийлеріне сәйкес келеді.

ӨЖКӨҚ бойынша бағаланатын борыштық құралдар кейіннен әділ құн бойынша бағаланады, ал әділ құнның өзгеруі нәтижесінде пайда немесе залал ЖСК құрамында танылады. Валюта бағамдарының өзгеруінен түскен пайыздық кіріс пен пайда немесе залал амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері жағдайларындағыдай пайда немесе залал құрамында танылады. Тану тоқтатылған кезде бұрын ЖСК құрамында танылған жинақталған пайда немесе залал ЖСК құрамынан пайда немесе залал құрамына қайта жіктеледі.

ӨЖКӨҚ бойынша бағаланатын борыштық құралдар бойынша ККШ әділ құны бойынша бағалауды жалғастыратын қаржылық жағдай туралы есепте осы қаржы активтерінің баланстық құнын төмендетпейді. Оның орнына активті амортизацияланған құн бойынша бағалау кезінде жасалатын күтілетін залалдарға арналған бағалау резервіне тең сома ЖСК құрамында пайда немесе залал құрамындағы тиісті сомаларды тани отырып, құнсызданудың жинақталған сомасы ретінде танылады. ЖСК құрамында танылған шығындардың жинақталған сомасы активті тану тоқтатылған кезде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеледі.

ӨЖКӨҚ бойынша бағаланатын үлестік құралдар

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап, Кейде компания үлестік құралдарға салынған кейбір инвестицияларды бастапқы тану кезінде, оны кейіннен жою құқығынсыз, егер олар ХҚЕС (IAS) 32 «Қаржы құралдары: ұсыну» сәйкес үлестік құралдың анықтамасына жауап берсе және сауда-саттыққа арналмаған болса, оларды ССПС бойынша бағаланатын үлестік құралдар ретінде жіктеу туралы шешім қабылдайды.

Мұндай жіктеу туралы шешім әр құрал бойынша жожеке қабылданады. Мұндай үлестік құралдар бойынша пайда немесе залал ешқашан пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелмейді. Дивидендтер дивидендтер алу құқығы белгіленген кезде, Компания мұндай түсімдерден осындай құралдың бастапқы құнының бір бөлігін өтеу ретінде пайда алатын жағдайларды қоспағанда басқа табыс ретінде пайда немесе залал ретінде танылады. Мұндай жағдайда пайда ЖСК құрамында танылады. ӨЖКӨҚ бойынша бағаланатын үлестік құралдар құнсыздану мәніне бағалауға жатпайды. Мұндай құралдар шыққан кезде қайта бағалау бойынша жинақталған резерв бөлінбеген пайда құрамына көшіріледі.

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді қайта жіктеу

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап Компания қаржылық активтерді басқарудың бизнес-моделін өзгерткен ерекше жағдайларды қоспағанда, компания бастапқы танылғаннан кейін қаржылық активтерді қайта жіктемейді. Қаржылық міндеттемелер ешқашан қайта жіктелмейді.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Ақша қаражаттары мен олардың баламаларына кассадағы ақша қаражаттары, корреспонденттік шоттардағы бос қалдықтар, РЕПО қайта сатып алу шарттары және бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аз банктердегі мерзімді депозиттер жатады. Ақша қаражаттары мен олардың баламаларына кассадағы ақша қаражаттары, талап етілгенге дейінгі банктік шоттардағы қаражат және шартқа сәйкес өтеу мерзімі 3 (үш) айдан аспайтын басқа да қысқа мерзімді жоғары өтімді инвестициялар жатады. Өтеу мерзімі белгіленген банктердегі қаражат кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша есепке алынады.

РЕПО келісімдері және бағалы қағаздар бойынша РЕПО сатып алу

Компания өз қызметі барысында сату және кері сатып алу туралы келісімдер (бұдан әрі - «РЕПО келісімдері»), сондай-ақ қаржы активтерін сатып алу және кері сату туралы келісімдер (бұдан әрі - «РЕПО-ны кері сатып алу келісімдері») жасасады. РЕПО және кері РЕПО операцияларын компания өтімділікті басқару құралдарының бірі ретінде пайдаланады.

РЕПО мәмілелері-болашақта алынған ақшалай немесе өзге сыйақыға баламалы сомаға қаржы активтерін кері сатып алу жөніндегі бір мезгілде міндеттемемен ақшалай немесе өзге

сыйақыға айырбастау үшін қаржы активін басқа Тарапка беру туралы келісімдер, оған қоса жинақталған пайыз. РЕПО шарттары бойынша операциялар бухгалтерлік есепте қаржыландыру операциялары ретінде көрсетіледі. РЕПО шарттары бойынша сатылған қаржы активтері қаржылық есептілікте көрсетілуін жалғастырады, ал мұндай келісімдер бойынша алынған қаражат банктердегі депозитарлық құралдардың құрамында активтер кепілімен қамтамасыз етілген алынған депозит ретінде көрсетіледі.

Репоны кері сатып алу шарттары бойынша сатып алынған активтер қаржылық есептілікте бағалы қағаздардың немесе өзге активтердің кепілімен қамтамасыз етілген депозитке орналастырылған қаражат ретінде көрсетіледі және ақша қаражаты және олардың баламалары ретінде жіктеледі.

Компания бағалы қағаздар бойынша РЕПО шарттарын және әдеттегі нарықтық практикаға сәйкес қамтамасыз етуді алатын немесе беретін бағалы қағаздармен қарыз мәмілелерін жасайды. Қазақстан Республикасындағы кері сатып алу операцияларының стандартты шарттарына сәйкес қамтамасыз етуді алушы мәміле бойынша есеп айырысу кезінде баламалы бағалы қағаздарды қайтару шартымен қамтамасыз етуді сатуға немесе қайта кепілге қоюға құқылы.

Бағалы қағаздарды контрагенттерге беру қаржылық жағдай туралы есепте меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайдалар да берілген жағдайда ғана көрсетіледі.

Кредит мекемелеріндегі қаражат

Кәдімгі қызмет барысында Компания қаражатты банктерге үш айдан асатын түрлі мерзімге орналастырады. Өтеу мерзімі белгіленген банктердегі қаражат кейіннен тиімді сыйақы мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу

Қаржылық активтер мен міндеттемелер өзара есепке алынады және қорытынды Таза сома, егер ол үшін танылған сомаларды өзара есепке алу үшін заңды негіздер және Тараптардың нетто негізде есепке жатқызу немесе активті іске асыру және міндеттемені бір мезгілде орындау ниеті болған жағдайда, қаржылық жағдай туралы есепте көрсетіледі. Бұл, әдетте, өзара есеп айырысу туралы бас келісімдерге қатысты орындалмайды және тиісті активтер мен міндеттемелер қаржылық жағдай туралы есепте толық көлемде көрсетіледі.

Құнсыздану

2023 жылғы 1 қаңтардан бастап Компания ССПУ бойынша бағаланбайтын барлық қаржылық активтерге, сондай-ақ қарыз беру бойынша міндеттемелерге және қаржылық кепілдік шарттарына қатысты күтілетін кредиттік шығындар (ККШ) бойынша бағалау резервін қалыптастырады. ХҚЕС (IFRS) 9 стандартына сәйкес, құнсыздануға қатысты талаптар үлестік құралдарға қолданылмайды.

Бағалау резерві бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы жағдайларын қоспағанда, келесі 12 ай ішінде дефолт ықтималдығына байланысты ККШ негізінде бағаланады. Егер қаржы активі сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған активтің анықтамасын қанағаттандырса, бағалау резерві активтің қолданылу мерзімі ішінде ККШ-ның өзгеруі негізінде бағаланады.

ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес құнсыздануды бағалау туралы ақпарат 20-ескертпеде берілген.

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді тануды тоқтату

Қаржылық активтер

Қаржы активі (немесе қолданылатын жерде қаржы активінің бір бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бір бөлігі) қаржылық жағдай туралы есепте тануды тоқтатады, егер:

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

- активтен ақша ағындарын алу құқығының мерзімі аяқталды;
- Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берді немесе активтен ақша ағындарын алу құқығын сақтап қалды, бірақ қайта бөлу туралы келісім негізінде оларды үшінші тарапқа айтарлықтай кідіріссіз толығымен беруге міндеттеме алды; немесе
- Компания не (а) активтің барлық тәуекелдері мен пайдасын берді, не (б) бермеген, бірақ актив барлық тәуекелдері мен пайдасын сақтамайды, бірақ осы активке бақылауды тапсырды.

Егер Компания өз құқықтарын активтен ақша ағындарын алуға берсе, бұл ретте оған байланысты барлық тәуекелдер мен пайданы іс жүзінде сақтамай, сондай-ақ активке бақылауды бермей, мұндай актив компанияның осы активке жалғасып жатқан қатысуы шегінде есепке алуда көрсетіледі. Берілген актив бойынша кепілдік нысаны бар активке қатысуды жалғастыру мынадай мөндердің ең азы бойынша бағаланады: активтің бастапқы баланстық құны немесе компания төлеуге ұсынуы мүмкін өтеудің ең жоғары мөлшері.

Есептен шығару

2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап қаржылық активтер компания өз құнын қайтаруды күтпеген кезде ғана ішінара немесе толығымен есептен шығарылады. Егер есептен шығаруға жататын сома құнсыздануға арналған жинақталған резервтің шамасынан жоғары болса, онда айырмашылық алдымен резервтің ұлғаюы ретінде ескеріледі, содан кейін ол жалпы баланстық құнға қолданылады. Кез келген кейінгі қалпына келтіру несиелік шығындар бойынша шығындарға жатады. Есептен шығару тануды тоқтатуды білдіреді.

Қаржылық міндеттемелер

Қаржылық міндеттемені тану олар өтелген, күші жойылған немесе олар бойынша талап ету мерзімі өткен жағдайда тоқтатылады. Қолданыстағы қаржылық міндеттеме сол несие берушінің алдындағы басқа міндеттеменен едәуір басқа шарттармен ауыстырылған кезде немесе қолданыстағы міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерген кезде, мұндай айырбас немесе өзгерістер бастапқы міндеттемені есептен шығару және жаңа міндеттемені тану ретінде ескеріледі. Танылуы тоқтатылатын қаржылық міндеттеменің баланстық құны мен төленген немесе төлеуге жататын сыйақы арасындағы айырма пайда немесе залал құрамында танылады.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдардың объектілері төменде көрсетілгендей артық бағаланған құны бойынша көрсетілетін ғимараттарды қоспағанда, жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған шығындарды шегергендегі нақты шығындар бойынша қаржылық есептілікте көрсетіледі. Егер негізгі құралдардың объектісі әртүрлі пайдалы пайдалану мерзімі бар бірнеше компоненттерден тұратын болса, мұндай компоненттер негізгі құралдардың жеке объектілері ретінде көрсетіледі.

Негізгі құралдар объектісінің шығуынан болған пайда немесе залал пайда мен залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте «өзге шығыстар» жолы бойынша нетто-шамада танылады. Қайта бағаланатын активтерді сату кезінде қайта бағалау бойынша резервте көрсетілген сомалар бөлінбеген пайда құрамына көшіріледі.

Ғимараттар мен жерді қайта бағалау

Ғимараттар мен жер тұрақты негізде қайта бағаланады. Қайта бағалау жиілігі қайта бағаланатын ғимараттардың әділ құнының өзгеруіне байланысты. «Жер учаскелері мен ғимараттар» санатына жататын ғимараттар мен жердің құнын қайта бағалау нәтижесінде ұлғаю, пайда немесе залал құрамында көрсетілген аталған объектілердің құнын қайта бағалау нәтижесінде алдыңғы төмендеу өтелетін жағдайларды қоспағанда, басқа жиынтық кірістің құрамында көрсетіледі. Бұл жағдайда қайта бағалау нәтижесі пайда немесе шығын құрамында

көрсетіледі. «Жер учаскелері мен ғимараттар» санатына жататын ғимараттар мен жердің құнын қайта бағалау нәтижесінде төмендеу капитал құрамындағы өзге жиынтық кіріс ретінде көрсетілген аталған объектілердің құнын қайта бағалау нәтижесінде алдыңғы ұлғаю есептен шығарылған жағдайларды қоспағанда, пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Бұл жағдайда қайта бағалау нәтижесі басқа жиынтық табыстың құрамында көрсетіледі..

Амортизация

Негізгі құралдар объектісінің әрбір маңызды құрамдас бөлігі оның пайдалы пайдалануының күтілетін мерзімі ішінде сызықтық әдіспен амортизацияланады және амортизациялық аударымдар пайда немесе залал құрамына енгізіледі. Амортизация объектіні сатып алған күннен бастап есептеледі. Жер учаскелері амортизацияланбайды.

Күтілетін пайдалы қызмет мерзімі келесідей болды:

Ғимараттар мен құрылыстар	6 - 50 жыл
Машиналар мен жабдықтар, беру құрылғылары	7 жыл
Көлік құралдары	10 жыл
Басқа да негізгі құралдар	7 жыл

Материалдық емес активтер

Компания сатып алған материалдық емес активтер амортизацияның жинақталған сомалары мен құнсызданудан болған залалдар шегеріле отырып, нақты құны бойынша көрсетіледі.

Бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалануға сатып алынған лицензиялар тиісті бағдарламалық қамтамасыз етуді сатып алу және жеткізу мақсатында жұмсалған шығыстар сомасына капиталдандырылады.

Амортизация материалдық емес активтерді пайдалы пайдаланудың күтілетін мерзімі ішінде сызықтық әдіс негізінде пайда мен залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі. Күтілетін пайдалы қызмет мерзімі-6 жыл.

Жалдау

Компанияның кеңсе бөлмелері мен көлік құралдарын жалға алу шарттары бар. Компания қысқа мерзімді және төмен құны бар активтерді жалға алудан басқа барлық жалдау шарттарын тану мен бағалаудың бірыңғай тәсілін қолданады. Компания қысқа мерзімді және төмен құны бар активтерді жалға алуды қоспағанда, жалдау шарттары бойынша пайдалану құқығы және жалдау міндеттемелері түріндегі активтерді мойындады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтерді компания жалдау бойынша міндеттемелерге тең шама бойынша таниды. Жалдау бойынша міндеттемелер бастапқы қолдану күніне ҚОСЫМША Қарыз қаражатын тарту ставкасын пайдалана отырып дисконтталған жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша танылады.

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

Компания активтерді жалдау басталған күнгі пайдалану құқығы түрінде таниды (яғни базалық актив пайдалануға қол жетімді болатын күн). Пайдалану құқығы нысанындағы активтер жалдау бойынша міндеттемелерді қайта бағалауға түзетумен жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған шығындарды шегергенде бастапқы құны бойынша бағаланады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің бастапқы құны жалдау бойынша алынған ынталандыру төлемдерін шегергенде, жалдау басталған күні немесе осындай күнге дейін жүргізілген жалдау бойынша танылған міндеттемелердің, бастапқы тікелей шығындардың және жалдау төлемдерінің шамасын қамтиды. Егер компания жалдау мерзімінің соңында жалға алынған активке меншік құқығын алатынына жеткілікті сенімділік болмаса, пайдалану құқығы түріндегі танылған актив келесі кезеңдердің қысқа мерзімінде сызықтық әдіспен амортизацияланады: активтің болжамды пайдалы қызмет мерзімі немесе жалдау мерзімі. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер құнсыздану мәніне тексеріледі.

Жалдау бойынша міндеттемелер

Жалдау басталған күні Компания жалдау мерзімі ішінде жүзеге асырылатын жалдау төлемдерінің дисконтталған құны бойынша бағаланатын жалдау міндеттемелерін таниды. Жалдау төлемдеріне кез келген ынталандырушы жалдау төлемдерін шегергендегі тұрақты төлемдер, индекске немесе мөлшерлемеге байланысты өзгермелі жалдау төлемдері және тарату құнының кепілдіктері бойынша төленетін сомалар кіреді.

Жалдау төлемдеріне, егер Компания бұл опционды орындайтынына жеткілікті сенімділік болса, сатып алу опционының ереуіл бағасы және жалдау мерзімі компанияның жалға алуды тоқтату опционының ықтимал орындалуын көрсетсе, жалдау ақысын төлеу кіреді.

Индекске немесе ставкаға тәуелді емес ауыспалы жалдау төлемдері осындай төлемдерді жүзеге асыруға әкелетін оқиға немесе шарт туындаған кезеңдегі шығыстар ретінде танылады.

Жалдау төлемдерінің ағымдағы құнын есептеу үшін, егер жалдау шартында белгіленген пайыздық мөлшерлемені оңай анықтау мүмкін болмаса, компания жалдау басталған күні қосымша қарыз қаражаттарын тарту мөлшерлемесін пайдаланады.

Бастапқы танудан кейін жалдау міндеттемелері пайыздарды есептеуді көрсету үшін ұлғаяды және жүзеге асырылған жалдау төлемдерін көрсету үшін азаяды. Бұдан басқа, шарт өзгертілген, жалдау мерзімі өзгерген, тіркелген жалдау төлемдерінің мәні өзгерген немесе базалық активті сатып алуға арналған опционды бағалау өзгерген жағдайда жалдау бойынша міндеттемелердің баланстық құны қайта бағаланады.

Құны төмен активтерді жалдау және бір жылдан аз мерзімге жалдау

Компания құны төмен активтерді жалға алуға және бір жылдан аз мерзімге жалға алуға қатысты танудан босатуды қолданады. Құны төмен активтерді жалдау және бір жылдан аз мерзімге жалдау бойынша жалдау төлемдері жалдау мерзімі ішінде шығындарға біркелкі есептен шығарылады.

Ұзарту опционы бар шарттарда жалдау мерзімін анықтау кезінде айтарлықтай шешім

Компания жалдау мерзімін, егер оның орындалатынына жеткілікті сенімділік болса, жалдау мерзімін ұзартуға арналған опцион көзделген кезеңдермен немесе егер ол орындалмайтынына жеткілікті сенімділік болса, жалдау мерзімін тоқтатуға арналған опцион көзделген кезеңдермен бірге мерзімінен бұрын тоқтатуға жатпайтын жалдау кезеңі ретінде айқындайды. Компания ұзарту опциясын орындайтынына жеткілікті сенімділіктің бар-жоғын анықтау үшін пайымдауды қолданады. Бұл ретте ол жалдау мерзімін ұзартуға арналған опционды орындау үшін экономикалық ынталандырудың туындауына әкелетін барлық тиісті факторларды ескереді.

Жалдау басталған күннен кейін Компания маңызды оқиға немесе компанияның бақылауындағы жағдайлар өзгерген кезде жалдау мерзімін қайта бағалайды және оның жалдау мерзімін ұзарту опционын (мысалы, бизнес стратегиясын өзгерту) орындау (немесе орындамау) қабілетіне әсер етеді.

Бағалау міндеттемелері

Бағалау міндеттемелері Компанияның өткен оқиғалардың нәтижесінде туындаған ағымдағы (құқықтық немесе практикадан туындайтын) міндеттемесі болған жағдайда, осы міндеттемені өтеу үшін экономикалық пайдалардың әкетілуі ықтимал болса және осындай міндеттеменің сомасын сенімді түрде бағалау мүмкін болған жағдайда мойындалады. Бағалау міндеттемелеріне байланысты шығыстар өтеу сомасын шегергеннен кейін пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Қызметкерлерге берілетін сыйақылардан аударымдар

Компания Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес материалдық игіліктерді қоса алғанда, қызметкерлердің жалақысы мен өзге де төлемдерінің 9.5% мөлшерінде бірыңғай мөлшерлеме бойынша Қазақстан Республикасының бюджетіне әлеуметтік салық төлейді (2022 жыл: 9,5%). Әлеуметтік салық сомасының бір бөлігі (3,5% мөлшерінде) «Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры» АҚ аударылады.

Компания міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына (МӘМС) 3% (2023 жыл: 3%) мөлшерінде бірыңғай мөлшерлеме бойынша аударымдар мен төлемдер жүргізеді.

Компания өз қызметкерлерінің жалақысының 2% міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына жарна ретінде ұстайды (2023: 2%).

Компания өз қызметкерлерінің жалақысының 10% «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ аударымдар ретінде ұстайды. Компанияның жұмысшылар алдындағы басқа зейнетақы міндеттемелері жоқ.

Компания материалдық игіліктерді, жеке табыс салығын қоса алғанда, қызметкерлерге жалақыдан және өзге де төлемдерден 10% мөлшерінде бірыңғай мөлшерлеме бойынша ұстайды.

Акционерлік капитал

Қарапайым акциялар меншікті капитал ретінде жіктеледі. Жарғылық капитал бастапқы құны бойынша көрсетіледі. Жаңа акциялар шығарумен тікелей байланысты шығындар кез-келген байланысты корпоративті табыс салығын шегергенде капиталдың азаюы ретінде көрсетіледі.

Дивидендтер

Компанияның дивидендтерді жариялау және төлеу мүмкіндігі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын реттеуге жатады. Жай акциялар бойынша дивидендтер қаржылық есептілікте олар жарияланған кезде бөлінбеген пайданы пайдалану ретінде көрсетіледі.

Табысты тану

Егер компанияның экономикалық пайда алу ықтималдығы жоғары болса және кіріс сомасын сенімді түрде бағалауға болатын болса, кіріс танылады.

Сақтандыру қызметтерін көрсету нәтижесі

Сақтандыру бойынша түсім

2023 жылғы 1 қаңтардан бастап Компания жасалған сақтандыру шарттарының топтары бойынша туындайтын пайда немесе залал құрамында сақтандыру бойынша түсімді ұсынады. Кезең ішінде танылған сақтандыру бойынша түсім сомасы уәде етілген қызметтердің осы қызметтерге айырбастау үшін компания алатын құқықты өтеуді көрсететін сомада берілуін көрсетеді. Шарттар тобы бойынша өтеудің жалпы сомасы мыналарды қамтиды:

(а) Қызметтерді көрсетуге байланысты сомалар, соның ішінде:

(i) осы кезең ішінде шеккен, кезеңнің басында күтілетін сомада есептелген сақтандыру қызметтері бойынша шығыстар (өтеудің қалған бөлігі бойынша міндеттеме құрамындағы шығын компонентіне жатқызылған сомаларды қоспағанда);

(ii) өткен және ағымдағы кезеңдерге жататын қызметтерге қатысты қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді өзгерту (сондай-ақ жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттеме құрамындағы шығын құрамдас бөлігіне жатқызылған сомаларды қоспағанда); және

(iii) осы кезеңдегі пайда құрамында танылған МПДУ сомасы;

(б) сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық ақша ағындарымен байланысты сомалар.

Компания айырылмайтын инвестициялық құрамдас бөліктермен байланысты барлық ақша ағындарын сақтандыру бойынша түсімдер құрамынан алып тастайды.

Сақтандыру қызметтері шығыстары

Компания пайда немесе залал құрамында жасалған сақтандыру шарттарының тобы бойынша туындайтын сақтандыру қызметтері бойынша шығыстарды ұсынады, олар келтірілген сақтандыру шығындарын (инвестициялық құрамдас бөліктің төлемдерін қоспағанда), сақтандыру бойынша келтірілген өзге де шығыстарды және басқа да сомаларды қамтиды. Компания сақтандыру шығындарын талдайды және келесі функционалды бағыттардың біріне жатқызады:

- (i) туындаған талаптар немесе келтірілген сақтандыру шығындары (инвестициялық құрамдас бөліктерді қоспағанда) және сақтандыру қызметтері бойынша келтірілген өзге де шығыстар;
- (ii) сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық ақша ағындарының амортизациясының шамасы;
- (iii) өткен кезеңдердің қызметтеріне қатысты өзгерістер, яғни пайда болған шығындар немесе талаптар бойынша міндеттемелерге қатысты байланысты ақша ағындарының өзгеруі; және
- (iv) болашақ кезеңдердің қызметтеріне қатысты өзгерістер, яғни ауыр келісімшарттар топтары орлы бойынша шығындар және осындай шығындарды қалпына келтіру.

Қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар

Компания қаржылық кірістерді немесе сақтандыру бойынша шығыстарды қоспағанда, ұсталатын қайта сақтандыру шарттары тобы бойынша кірістерді немесе шығыстарды деагрегациясыз бірыңғай шама ретінде ұсынады.

Қаржылық кірістер немесе сақтандыру бойынша шығыстар

Қаржылық кірістер немесе сақтандыру бойынша шығыстар нәтижесінде пайда болатын сақтандыру шарттары тобының баланстық құнының өзгеруін білдіреді:

- ақшаның уақытша құнының әсері және ақшаның уақытша құнының өзгеруі; және
- қаржылық тәуекелдің әсері және қаржылық тәуекелдің өзгеруі.

Инвестициялық кіріс

Пайыздық кіріс есептелген кезде пайда немесе залал және басқа жиынтық кіріс туралы есепте танылады және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып есептеледі. Қаржы активінің немесе міндеттеменің тиімді кірістілігінің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялар құралдың тиімді пайыздық мөлшерлемесін түзету ретінде танылады.

Салық салу

Корпоративтік табыс салығы ағымдағы салықты және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Корпоративтік табыс салығы басқа жиынтық табыстың құрамында көрсетілетін операцияларға немесе меншік иелерімен тікелей капитал шоттарында көрсетілетін операцияларға қатысты сомаларды қоспағанда, тиісінше басқа жиынтық табыстың құрамында немесе тікелей капиталдың құрамында көрсетілетін, пайда немесе залал құрамында толық көлемде көрсетіледі.

Ағымдағы салық-салық ставкаларының есепті күніндегі жағдай бойынша қолданыста болған немесе мәні бойынша қолданысқа енгізілген негізінде есептелген, бір жылдағы салық салынатын табысқа қатысты төленуге жататын салық сомасы, сондай-ақ өткен жылдардағы табыс салығын төлеу жөніндегі міндеттеменің шамасына барлық түзетулер.

Кейінге қалдырылған салық активтер мен міндеттемелердің қаржылық есептілікте көрсету мақсаттары үшін айқындалатын баланстық құны мен олардың салық базасы арасында

туындайтын уақытша айырмашылықтарға қатысты көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық активті немесе міндеттемені бастапқы тану кезінде туындайтын және бухгалтерлік және салық салынатын пайдаға әсер етпейтін уақытша айырмашылықтарға қатысты танылмайды. Кейінге қалдырылған салықтың шамасы есепті күндегі жағдай бойынша қолданыстағы немесе мәні бойынша қолданысқа енгізілген заңдарға негізделі отырып, уақытша айырмашылықтар қалпына келтірілген сәтте болашақта қолданылатын салық ставкалары негізге алына отырып анықталады.

Кейінге қалдырылған салық талаптары болашақта уақытша айырмашылықтарды, салықтар бойынша қабылданбаған шығыстарды және пайдаланылмаған салық жеңілдіктерін жабу үшін жеткілікті салық салынатын пайданы алу ықтималдығы бар шамада көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық талаптарының мөлшері салық талаптарын іске асырудан тиісті пайда алу ықтималдығы жоғары болмайтын дәрежеде азаяды.

Шетел валютасындағы операциялар

Компания шетел валютасындағы операцияларды бастапқыда өз функционалдық валютасында операция мойындалу критерийлеріне сәйкес келетін күндегі қолданыста болған спот бағам бойынша есепке алады. Шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелер есепті күнге Қазақстан қор биржасы (бұдан әрі — ҚҚБ) белгілеген және Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі (бұдан әрі — ҚРҰБ) жариялаған ресми айырбас бағамы бойынша қайта есептеледі. Барлық айырма сомасы пайда немесе залал құрамында танылады.

Тарихи құн негізінде бағаланатын шетел валютасындағы ақшалай емес баптар бастапқы операциялар жасалған күнгі қолданылған бағам бойынша қайта есептеледі. Әділ құн негізінде бағаланатын шетел валютасындағы ақшалай емес баптар әділ құн айқындалған күнгі қолданылған бағам бойынша қайта есептеледі.

Әділ құн бойынша бағаланатын ақшалай емес баптарды қайта есептеу нәтижесінде пайда болатын пайда немесе залал тиісті баптың әділ құны өзгерісінен туындайтын пайда немесе залалды мойындау қағидаттарына сәйкес есепке алынады.

31 желтоқсан жағдайы бойынша қаржылық есептілікті дайындау кезінде Компания келесі айырбас бағамдарын қолданды:

Валюта	2024 жыл	2023 жыл
1 АҚШ доллары	525.11	454.56
1 Евро	546.74	502.24
1 Ресей рублі	4.88	5.06

Әділ құнды бағалау

Компания өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын (ССПСД) және пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын (ССПУ) қаржылық құралдарды әрбір есепті күнге әділ құны бойынша бағалайды.

Әділ құн – бұл активті сату немесе міндеттемені беру бойынша әдеттегі жағдайда нарық қатысушылары арасында бағалау күні жасалуы мүмкін мәміле барысында алынатын немесе төленетін баға.

Әділ құнды бағалау мынадай болжамдарға негізделеді:

- актив немесе міндеттеме бойынша мәміле тиісті негізгі нарықта жүзеге асады;
- егер негізгі нарық болмаса — актив немесе міндеттеме үшін ең қолайлы нарықта жүзеге асады.

Есептілікке кезең сайын енгізілетін активтер мен міндеттемелерге қатысты Компания әділ құнды бағалау кезінде иерархия деңгейлері арасындағы ауысулар фактісін айқындайды және

әрбір есепті кезең соңында жіктеуді қайта қарайды (әділ құнды бағалауда елеулі болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде).

Шартты міндеттемелер және шартты активтер

Шартты міндеттемелер қаржылық жағдай туралы есепте мойындалмайды, бірақ егер экономикалық пайдалар түріндегі ресурстардың әкетілу ықтималдығы төмен емес болса, онда олар қаржылық есептілікте ашып көрсетіледі.

Шартты активтер қаржылық жағдай туралы есепте мойындалмайды, бірақ егер экономикалық пайдалар алу ықтималдығы жоғары болса, олар тиісті түрде ашып көрсетіледі.

Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Есепті кезең аяқталғаннан кейін пайда болған және есепті күнге Компанияның жағдайы туралы қосымша ақпарат беретін (түзетілетін оқиғалар болып табылатын) оқиғалар қаржылық есептілікте ескеріледі.

Есепті кезең аяқталғаннан кейін орын алған, бірақ түзетілмейтін сипаттағы елеулі оқиғалар есептіліктің ескертпелерінде ашып көрсетіледі.

Байланысты тараптармен операциялар

МСФО (IAS) 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» стандартына сәйкес, Компания байланысты тараптар арасындағы қатынастардың сипатын, сондай-ақ осындай операциялар мен өзара есеп айырысу бойынша өтеу мерзімі өтпеген қалдықтар туралы ақпаратты ашып көрсетеді, бұл олардың қаржылық есептілікке ықтимал әсерін түсіну үшін қажет.

4. БАҒАЛАУДАҒЫ ЕЛЕУЛІ БОЛЖАМДАР МЕН БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Компанияның қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан пайымдаулар шығарудың әрбір есепті күніне кірістердің, шығыстардың, активтер мен міндеттемелердің қаржылық есептілікте көрсетілген сомаларына әсер ететін бағалау мәндері мен жорамалдарды айқындауды, сондай-ақ шартты міндеттемелер туралы ақпаратты ашуды талап етеді. Алайда, осы болжамдар мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік болашақта осындай болжамдар мен бағалаулар қабылданатын активтің немесе міндеттеменің ағымдағы құнына елеулі түзетулер енгізуді талап етуі мүмкін нәтижелерге әкелуі мүмкін.

Компанияның есеп саясатын қолдану барысында басшылық қаржылық есептілікте танылған сомаларға айтарлықтай әсер ететін келесі пайымдауларды қолданды:

4.1. Шығарылған сақтандыру шарттары және ұсталатын қайта сақтандыру шарттары

Төменде Келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын Елеулі түзетуге әкеп соғуы мүмкін есепті күнге арналған бағалаулардағы болашаққа қатысты негізгі болжамдар және белгісіздіктің басқа да негізгі көздері қарастырылады. Компания өзінің болжамдары мен бағалауларын қаржылық есептілікті дайындау кезіндегі параметрлерге негіздеді. Алайда, нарықтағы өзгерістерге немесе компанияның бақылауынан тыс туындайтын жағдайларға байланысты оқиғалардың болашақтағы дамуына қатысты қазіргі жағдайлар мен болжамдар өзгеруі мүмкін. Мұндай өзгерістер олардың пайда болуына қарай жорамалдарда көрсетіледі.

4.1.1. Сақтандыру шарттарын бағалау үшін қолданылатын әдістер

Компания негізінен болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау үшін детерминирленген болжамдарды пайдаланады.

- Болашақ ақша ағындары

Болашақ ақша ағындарын бағалау алдыңғы күнтізбелік жылдардағы сол портфель бойынша нақты нәтижелер негізінде жасалады. Алайда, егер басшылық нақты ақша ағындары алдыңғы кезеңдерден өзгеше болатынын білсе, олар болжамдарды ескере отырып түзетілуі керек, мысалы:

- Берілген полистер санының күтілетін өсуі және осыған байланысты сыйлықақылардың, талаптардың және шығындардың өсуі.
- Инфляцияның талаптар сомасына әсері.
- Сақтандыру сыйлықақыларының ставкаларының өзгеруіне байланысты шығындар коэффициентінің өзгеруі.
- Комиссиялық мөлшерлемелердің өзгеруіне байланысты клиенттерді тартуға арналған шығыстардағы өзгерістер.

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы болжамдар ықтимал нәтижелердің барлық ауқымын қамтуы керек және қажет болған жағдайда бірнеше сценарийлер қажет болуы мүмкін (мысалы, сыйлықақылар мен төлемдердің өсу қарқыны, төлемдердің әр түрлі коэффициенттері және т.б.). болашақ ақша ағындарының нәтижесі.

Негізінде, ақша ағындарының болжамдары жалпы басқару және бюджеттеу процесімен тығыз байланысты, бірақ жалпы сақтандыру желісі үшін емес, әрбір сақтандыру портфолиосы үшін талдау мен болжамдарды қажет етеді. Ақша ағындарының болжамы актуарлық әдістер негізінде құрылады.

Болашақ ақша ағындарын есептік бағалау артық шығындар мен күш-жігерсіз қол жетімді осындай болашақ ақша ағындарының сомалары, мерзімдері және белгісіздіктері туралы барлық негізделген және расталған ақпаратты ашық түрде пайдалануы керек.

Шығындар:

- Операциялық шығыстар бойынша жорамалдар қолданыстағы шарттарды ұстауға және оларға қызмет көрсетуге арналған болжамды шығындарды және соған байланысты үстеме шығыстарды көрсетеді. Шығыстардың ағымдағы деңгейі күтілетін инфляцияны ескере отырып, қажет болған жағдайда түзетілетін шығыстардың тиісті базасы ретінде алынады.
- Күтілетін шығындар деңгейінің артуы Компанияның болашақ күтілетін пайдасының төмендеуіне әкеледі.
- Шарт шеңберіндегі ақша ағындары сақтандыру шартын орындауға тікелей байланысты тұрақты және өзгермелі үстеме шығындарды (мысалы, бухгалтерлік есеп, персоналды басқару, ақпараттық-технологиялық қамтамасыз ету және қолдау, ғимараттардың амортизациясы, жалдау ақысы, техникалық қызмет көрсету және коммуналдық қызметтер) бөлуді қамтиды. Көрсетілген үстеме шығыстар ұқсас сипаттамалары бар барлық шығыстарға дәйекті қолданылатын жүйелі және ұтымды әдістерді пайдалана отырып, шарттар топтары бойынша бөлінеді.

Тоқтату:

- Бұзу кезекті сақтандыру жарнасын төлемеуге немесе сақтанушының бастамасы бойынша Шартты бұзуға байланысты болуы мүмкін. Тоқтату туралы болжамдар компанияның тәжірибесіне негізделген статистикалық көрсеткіштерге негізделген және өнім түріне, сақтандыру шартының жарамдылық мерзіміне және сату тенденциясына байланысты өзгереді.
- Шарттың басында тоқтату санының артуы, әдетте, компанияның пайдасының төмендеуіне әкеледі, бірақ кейінгі кезеңдердегі тоқтату бұл әсерді бейтараптандырады.

Аквизициялық ақша ағындары

Компания қолданыстағы сақтандыру шарттарын ұзарту нәтижесінде сақтандыру шарттарын жасасу күтілетіні туралы пайымдауларды қоса алғанда, сақтандыру шарттарының топтары бойынша аквизициялық ақша ағындарын жүйелі және ұтымды бөлу үшін бастапқы деректерді айқындау кезінде пайымдауды қолданады.

2023 және 2024 жылдар ішінде Компания болашақ сақтандыру шарттарының топтарына қандай да бір аквизициялық ақша ағындарын бөлген жоқ, өйткені есепті кезең ішінде жаңа шарттар жасасу нәтижесінде шарттардың қандай да бір ұзартулары пайда болады деп күтілмейді.

Аквизициялық шығыстар сақтандыру шарттары топтары бастапқы танылған сәтте танылады. Аквизициялық шығыстардың амортизациясы түсімдер мен сақтандыру шығыстарының құрамында танылады.

Ауыр топтар

Ауыр шарттар топтары үшін жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер оларды орындаудан түскен ақша ағындарымен анықталады. Шығынды өтеудің кез келген құрамдас бөлігі базалық шарттар бойынша танылған шығын құрамдас бөлігі және қолда бар қайта сақтандыру шарттары бойынша осындай талаптар бойынша күтілетін өтем негізінде анықталады.

Ақшаның уақытша құны

Сақтандыру шарттары бойынша Компания ақшаның уақытша құнын және қаржылық тәуекелдің әсерін көрсету үшін қамтудың қалған бөлігі бойынша міндеттеменің мөлшерін бастапқы тану кезінде сақтандыру шарттары тобы бойынша ақша ағындарының сипаттамаларын көрсететін дисконттау мөлшерлемесін қолдана отырып түзетеді.

4.1.2. Пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер

Сақтандыру келісімшарттары бойынша өтелмеген талаптардың соңғы мәні актуарлық талаптарды болжаудың бірқатар стандартты әдістерін қолдана отырып бағаланады, мысалы, тізбекті баспалдақ және Борнхуттер-Фергюсон әдістері. Бұл әдістердің негізгі болжамы компанияның талаптарды шешудегі өткен тәжірибесін Болашақ талаптардың дамуын, демек, талаптың соңғы шамасын болжау үшін пайдалануға болады. Бұл әдістер төленген және келтірілген шығындардың динамикасын, орташа есеп айырысу шығындарын (шығындарды реттеу шығындарын қоса алғанда) және өткен жылдардағы бақыланатын динамика мен күтілетін шығын деңгейіне негізделген талаптардың санын экстраполяциялайды. Талаптардың Тарихи динамикасы негізінен талаптардың басталу жылдары бойынша талданады, бірақ сонымен бірге географиялық аймақ бойынша, негізгі қызмет бағыттары мен талаптардың түрлері бойынша одан әрі талдауға болады. Ірі талаптар әдетте бөлек қарастырылады және тәуелсіз бағалаушының есептерінде көрсетілген құн бойынша резервтеуге жатады немесе бөлек болжанады. Көп жағдайда инфляцияның болашақ қарқыны немесе шығын деңгейі туралы нақты болжамдар жасалмайды. Оның орнына шығындар мен шығындардың тарихи дамуы туралы болжамдар қолданылады. Қосымша сапалық пайымдау өткен тенденциялардың болашақта қолданылмайтын дәрежесін бағалау үшін қолданылады (мысалы, бір реттік оқиғаларды, сыртқы немесе нарықтық факторлардағы өзгерістерді, мысалы, қоғамның мәлімдемелерге қатынасы, экономикалық жағдайлар, инфляция деңгейлері, сот шешімдері мен заңнамалар, сондай-ақ ішкі факторлар портфолио құрамы, талаптарды қарау саясаты мен рәсімінің ерекшеліктері) Барлық байланысты белгісіздіктерді ескере отырып, ықтимал нәтижелер ауқымында ықтималдықпен өлшенген күтілетін нәтиже болып табылатын талаптардың есептелген түпкілікті мәнін алу.

Болжамдарға әсер ететін басқа да негізгі жағдайлар пайыздық мөлшерлемелердің ауытқуы, есептеулердің кешігуі және валюта бағамдарының өзгеруі болып табылады.

4.1.3. Дисконттау ставкалары

Сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер күтілетін болашақ ақша ағындарын тәуекелсіз мөлшерлеме бойынша дисконттау арқылы есептеледі, ол қолданылатын жерде өтімсіздік сыйлықақысына ұлғайтылады. Тәуекелсіз мөлшерлемелер сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер валютасындағы жоғары өтімді егеменді бағалы қағаздардың кірістілігі негізге алына отырып анықталады. Өтімсіздік сыйлықақысы бақыланатын нарықтық мөлшерлемелер негізінде анықталады.

4.1.4. Қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету

Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету Компанияның сақтандыру шарттарын орындауына қарай қаржылық емес тәуекелге байланысты ақша ағындарының пайда болу сомасы мен мерзімдеріне қатысты белгісіздікке ұшырағаны үшін компания талап ететін өтемақыны білдіреді. Қаржылық емес тәуекелге тәуекел түзетуі болашақ ақша ағындары ең жақсы бағалаудан асып түсетіні туралы белгісіздікті жою үшін Компания төлейтін соманы көрсетеді.

Капитал құны компанияның қаржылық емес тәуекелге ұшырауын өтеу үшін талап ететін кірісті білдіреді. Компания капиталының құны жылдық 5% деңгейінде белгіленген. Сақтандыру шарттары бойынша тәуекелдік түзету 75% мөлшеріндегі сенімгерлік ықтималдық деңгейіне сәйкес келеді (2022 жыл: 75%). Сақтандыру шарттары бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету 75-процентиль деңгейінде сенімгерлік ықтималдық әдісін пайдалана отырып бағаланады. Яғни, Компания өзінің белгісіздікке ұшырауын болашақ ақша ағындарының болжамды ықтималдық үлестірімінің орташа мәнін шегергендегі сенімділіктің 75 пайыздық деңгейіне тең деп бағалады.

4.1.5. МПДУ босату

МПДУ сақтандыру шарттары бойынша активтің немесе міндеттеменің құрамдас бөлігі болып табылады және Компания болашақта қызмет көрсету кезінде мойындайтын алынбаған пайданы білдіреді. Сақтандыру шарттары тобы бойынша МПДУ сомасы пайда немесе залал құрамында әрбір есепті кезеңде сақтандыру бойынша түсім ретінде танылады және сақтандыру шарттары тобында көзделген қызметтер көрсетуді ұйым осындай қызметтерге айырбастау құқығын алуды күтетін өтемді көрсететін сомада көрсетеді. Сома мыналар арқылы анықталады:

- осы топтағы қамту бірліктерін сәйкестендіру;
- кезеңнің соңына шартта көзделген қызметтер үшін маржаны бөлу (кезең ішінде көрсетілген сақтандыру шарты бойынша қызметтерді көрсету үшін пайда немесе залал құрамындағы оның қандай да бір сомасы танылғанға дейін) ағымдағы кезеңде берілген және болашақта ұсынуға күтілетін қамтудың әрбір бірлігіне тең үлестермен;
- пайда немесе залал құрамындағы осы кезеңде берілген жабу бірліктеріне бөлінген шаманы тану.

Топтағы қамту бірліктерінің саны-бұл топтағы шарттармен ұсынылатын, қамтудың күтілетін қолданылу кезеңін ескере отырып айқындалатын шарт бойынша қызметтер саны. Сақтандыру шарттарының әрбір тобы бойынша қамту бірліктері әрбір есепті кезеңнің соңында төленген талаптар бойынша қалған қамтудың қысқаруы, есепті кезең ішінде шарттардың күтілетін мерзімі өтіп кетуі және бұзылуы ескеріле отырып қайта қаралады. Содан кейін олар ағымдағы кезеңде берілген және болашақта қамтамасыз етуге күтілетін әрбір қамту бірлігінің орташа ықтималдық өлшенген ұзақтығы негізінде бөлінеді.

Ұсталатын қайта сақтандырудың жасалған шарттары үшін МПДУ босату базалық сақтандыру шарттары бойынша МПДУ босатуға ұқсас.

4.2. Қаржы активтерінің құнсыздануы

Тиісті қаржы активтері бойынша ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес ККШ бағалау, атап айтқанда, құнсызданудан болған шығындарды анықтау және несиелік тәуекелдің едәуір өсуін бағалау кезінде болашақ ақша ағындарының сомасы мен мерзімдерін бағалау үшін пайымдауды қажет етеді. Бұл бағалаулар күтілетін шығындардың модельденген сценарийлерінің нәтижелеріне және пайдаланылған тиісті бастапқы деректерге негізделген.

4.3. Корпоративтік табыс салығы бойынша кейінге қалдырылған активтер

Кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті күнге бағаланады және болашақта активтің барлық сомасы немесе бір бөлігі өтелуі мүмкін жеткілікті салық салынатын пайданы алу ықтималдығына қарай түзетіледі. Осындай ықтималдылықты бағалау күтілетін қызмет нәтижелеріне негізделген пайымдауларды қамтиды.

4.4. Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі

Компания негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімдерін әр жылдық есепті кезеңнің соңында қарастырады. Активтің пайдалы қызмет ету мерзімін бағалау экономикалық пайдалану, жөндеу және техникалық қызмет көрсету бағдарламалары, Технологиялық жақсартулар және басқа да іскерлік жағдайлар сияқты факторларға байланысты. Басшылықтың негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімдерін бағалауы осы қаржылық есептілік күніндегі тиісті ақпаратты көрсетеді.

4.5. Салық салу

Әр түрлі қазақстандық заңнамалық актілер мен нормалар әрдайым анық жазыла бермейді. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасында пікір алшақтығы жағдайлары болуы мүмкін. Салық органдары салық салатын қосымша салықтар бойынша қолданылатын айыппұлдар мен өсімпұлдардың мөлшері айтарлықтай: айыппұлдар, әдетте, қосымша есептелген салықтардың 50% бағаланады және өсімпұл Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландыру мөлшерлемесі бойынша 1.25 көбейтіледі.

Нәтижесінде айыппұлдар мен өсімпұлдар сомалары қосымша есептелген салықтар сомасынан асып кетуі мүмкін. Жоғарыда аталған белгісіздікке байланысты, егер мұндай қосымша есептеулер жүргізілетін болса, салықтар, айыппұлдар және өсімпұлдар бойынша әлеуетті сома қазіргі уақытта шығыстар ретінде танылған және есепті күнге есептелген сомадан асып түсуі мүмкін. Есептеулер мен нақты төленген сомалардың арасындағы айырмашылықтар (егер олар туындаса), Компанияның болашақ операциялық нәтижелеріне елеулі әсер етуі ықтимал.

5. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

Қаржылық жағдай туралы есепке енгізілген есепті жылдың соңындағы ақшалай қаражат және олардың баламалары келесідей ұсынылған:

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.
Үш айдан аз бастапқы мерзімге жасалған РЕПО кері сатып алу шарттары	1 284 901	1 769 790
Банктердегі ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат, теңгемен	779 139	922 156
Банктердегі, шетел валютасындағы ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты	721 273	13 527
Брокерлік шоттардағы ақшалай қаражат, теңгемен	336 845	2 753
Кассадағы ақша қаражаты	1 507	3 783
Күтілетін кредиттік шығындар	-	-354
	3 123 665	2 711 655

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы РЕПО сатып алу шарттарының әділ және баланстық құнын салыстыру:

	31.12.2024 ж.		31.12.2023 ж.	
	Баланстық құн	Әділ құн	Баланстық құн	Әділ құн
ҚР Қаржы министрлігінің облигациялары	1 175 614	1 116 204	1 166 789	1 071 913
Қазақстандық эмитенттердің корпоративтік облигациялары	109 287	177 451	603 001	593 165
Күтілетін кредиттік шығындар			-354	-
	1 284 901	1 293 655	1 769 436	1 665 078

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша репоны кері сатып алу шарттарының құрамына есептелген пайыздық кіріс бойынша 3 638 мың теңге (2023 жылғы 31 желтоқсанда: 2 872 мың теңге) мөлшерінде берешек енгізілді.

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есептің мақсаттары үшін 2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары:

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.
Үш айдан аз бастапқы мерзімге жасалған РЕПО кері сатып алу шарттары	1 284 901	1 769 790
Банктердегі ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат, теңгемен	779 139	922 156
Банктердегі, шетел валютасындағы ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты	721 273	13 527
Брокерлік шоттардағы ақшалай қаражат, теңгемен	336 845	2 753
Кассадағы ақша қаражаты	1 507	3 783
Күтілетін кредиттік шығындар	-	-354
	3 123 665	2 711 655
Есептелген пайыздық кіріс бойынша берешек	-3 638	-4 294
Күтілетін кредиттік шығындар	-	354
	3 120 027	2 707 715

6. КРЕДИТ МЕКЕМЕЛЕРІНДЕГІ ҚАРАЖАТ

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.
Қазақстандық банктер		
Екінші деңгейдегі банктерде орналастырылған қысқа мерзімді салымдар	1 025 110	1 000 000
Екінші деңгейдегі банктерде орналастырылған салымдар бойынша сыйақы түріндегі есептелген кірістер бойынша берешек	62 202	106 438
Күтілетін кредиттік шығындар	-5 002	-5 090
	1 082 310	1 101 348

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақшалай қаражат «Хоум Кредит энд Финанс Банк» АҚ ЕБ-де орналастырылды.

7. БАСҚА АКТИВТЕР

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.
Басқа қаржы активтері:		
Басқа дебиторлық берешек	32 169	75 549
Күтілетін кредиттік шығындар	-	-42 306
	32 169	33 243
Басқа қаржылық емес активтер:		
Қызметтер үшін берілген аванстар	32 667	32 945
Шығын материалдары мен жабдықтар	28 800	27 653
Табыс салығынан басқа салықтар	228	262
Басқалары	38 232	4 441
	99 927	65 301
	132 096	98 544

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Құнсыздануға арналған резервтің өзгеруін талдау

	2024 жыл	2023 жыл
Басында	42 306	21 102
Резервті есептеу	51 914	45 120
Резервті қалпына келтіру	-49 761	-23 916
Есептен шығару	-262	-
Соңында	44 197	42 306

8. БАСҚА ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ ЖӘНЕ АМОРТИЗАЦИЯЛЫҚ ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.
Борыштық бағалы қағаздар:		
Шетелдік эмитенттердің корпоративтік облигациялары	-	449 661
Қазақстандық эмитенттердің корпоративтік облигациялары	11 422 405	3 419 182
Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	-	3 684 687
Қазақстандық банктердің облигациялары	2 451 728	2 581 669
Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары	-	500 394
	13 874 133	10 635 593
Үлестік бағалы қағаздар:		
«Кепілдік берілген сақтандыру төлемдері қоры» АҚ жай акциялары	392 427	392 427
	392 427	392 427
	14 266 560	11 028 020

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтеріне есептелген пайыздық кіріс бойынша 624 488 мың теңге мөлшерінде берешек енгізілді (2023 жылғы 31 желтоқсанда: 344 114 мың теңге).

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.
Борыштық бағалы қағаздар:		
Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары:	494 354	-
номиналды құны, сатып алу құны	500 000	-
жеңілдік, сыйлық	-4 950	-
есептелген сыйақы	394	-
резервтердің (провизиялардың) мөлшері	-1 090	-

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

9. ШЫҒАРЫЛҒАН САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ ШАРТТАРЫ БОЙЫНША АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Шарттардың портфельдері (топтары) бойынша шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер мен міндеттемелердің баланстық құны:

Шарттар портфелі (тобы)

31.12.2024 ж. жағдай бойынша	Азаматтық- құқықтық жауапкершілікті міндетті сақтандыру-көлік құралдары иелерінің жаңалықтары	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналық сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлкі ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық- құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру		Басқасы	ЖИЫНЫ
Шығын құрамдас бөлігінен басқа, жабудың қалған бөлігі бойынша міндеттемелер, оның ішінде:	4 101 660	78 461	977 348	4 324 607	3 414 174	1 181 683	1 081 007	15 158 940	
- болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	3 967 553	71 497	642 811	4 083 278	1 417 558	1 033 960	670 331	11 886 988	
- қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету	130 457	6 270	23 565	202 999	52 627	51 698	33 517	501 133	
- шартта көзделген қызметтер үшін маржа	3 650	694	310 972	38 330	1 943 989	96 025	377 159	2 770 819	
- PORP көмегімен бағаланған міндеттемелер	-	-	-	-	-	-	-	-	
Шығын компоненті	-	-	-	-	-	-	-	-	
Пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер	60 916	1 826	249 808	1 044	77 612	-	5 952	397 158	
Шығарылған сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	4 162 576	80 287	1 227 156	4 325 651	3 491 786	1 181 683	1 086 959	15 556 098	
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	22 494	-	-	40 450	433 229	-	-	496 173	

35

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Шығарылған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша таза міндеттемелердің (активтердің) түсу және қорытынды сальдосын салыстыру және қаржылық нәтижелер туралы есепте танылған ақша ағындары мен кірістер мен шығыстардың салдарынан есепті кезең ішінде оның өзгеруі:

2024 жылға	ҚББҰ бойынша таза міндеттемелер (активтер)		ОВУ	ЖИЫНЫ
	Шығын компоненті жоқ	Шығын компоненті		
01.01.2024 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	-12 626 047	-	-301 250	-12 927 297
- активтер	234 519	-	-	234 519
- міндеттемелер	-12 860 566	-	-301 250	-13 161 816
Танылатын шарттар тобына жататын аквизициялық шығыстар	-3 445 542	-	-	-3 445 542
Қаржылық нәтижелер туралы есепте көрсетілген, оның ішінде:	11 345 002	-	-95 908	11 249 094
- сақтандыру кірісі (сақтандырудан түскен табыс)	24 680 091	-	-	24 680 091
- аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы (сақтандыру қызметтерін көрсету бойынша шығыстар)	-2 995 478	-	-	-2 995 478
- туындаған талаптарға арналған шығыстар	-9 382 696	-	-95 908	-9 478 604
- ақшаның уақытша құнының өсері (қаржылық шығындар)	-956 915	-	-	-956 915
Ақша ағындары, оның ішінде:	-10 432 353	-	-	-10 432 353
- алынған сақтандыру сыйлықақылары	-25 375 933	-	-	-25 375 933
- төленген төлемдер	11 703 792	-	-	11 703 792
- аквизициялық ақша ағындары	3 239 788	-	-	3 239 788
Басқалары	496 173	-	-	496 173
31.12.2024 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	-14 662 767	-	-397 158	-15 059 925
- активтер	496 173	-	-	496 173
- міндеттемелер	-15 158 940	-	-397 158	-15 556 098

2023 жылға	ҚББҰ бойынша таза міндеттемелер (активтер)		ОВУ	ЖИЫН
	Шығын компоненті жоқ	Шығын компоненті		
01.01.2024 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	-9 984 540	-	-851 435	-10 835 975
- активтер	60 158	-	-	60 158
- міндеттемелер	-10 044 698	-	-851 435	-10 896 133
Танылатын шарттар тобына жататын аквизициялық шығыстар	3 044 643	-	-	3 044 643
Қаржылық нәтижелер туралы есепте көрсетілген, оның ішінде:	9 813 754	-	-5 983 089	3 830 665
- сақтандыру кірісі (сақтандырудан түскен табыс)	17 443 888	-	-	17 443 888
- аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы (сақтандыру қызметтерін көрсету бойынша шығыстар)	-6 788 095	-	-	-6 788 095
- туындаған талаптарға арналған шығыстар	-	-	-5 983 089	-5 983 089
- ақшаның уақытша құнының өсері (қаржылық шығындар)	-842 039	-	-	-842 039

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

Шығарылған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша таза міндеттемелердің (активтердің) түсу және қорытынды сальдосын салыстыру және қаржылық нәтижелер туралы есепте танылған ақша ағындары мен кірістер мен шығыстардың салдарынан есепті кезең ішінде оның өзгеруі:

2024 жылға	ҚББҰ бойынша таза міндеттемелер (активтер)		ОВУ	ЖИЫНЫ
	Шығын компоненті жоқ	Шығын компоненті		
01.01.2024 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	-12 626 047	-	-301 250	-12 927 297
- активтер	234 519	-	-	234 519
- міндеттемелер	-12 860 566	-	-301 250	-13 161 816
Танылатын шарттар тобына жататын аквизициялық шығыстар	-3 445 542	-	-	-3 445 542
Қаржылық нәтижелер туралы есепте көрсетілген, оның ішінде:	11 345 002	-	-95 908	11 249 094
- сақтандыру кірісі (сақтандырудан түскен табыс)	24 680 091	-	-	24 680 091
- аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы (сақтандыру қызметтерін көрсету бойынша шығыстар)	-2 995 478	-	-	-2 995 478
- туындаған талаптарға арналған шығыстар	-9 382 696	-	-95 908	-9 478 604
- ақшаның уақытша құнының әсері (қаржылық шығындар)	-956 915	-	-	-956 915
Ақша ағындары, оның ішінде:	-10 432 353	-	-	-10 432 353
- алынған сақтандыру сыйлықақылары	-25 375 933	-	-	-25 375 933
- төленген төлемдер	11 703 792	-	-	11 703 792
- аквизициялық ақша ағындары	3 239 788	-	-	3 239 788
Басқалары	496 173	-	-	496 173
31.12.2024 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	-14 662 767	-	-397 158	-15 059 925
- активтер	496 173	-	-	496 173
- міндеттемелер	-15 158 940	-	-397 158	-15 556 098

2023 жылға	ҚББҰ бойынша таза міндеттемелер (активтер)		ОВУ	ЖИЫН
	Шығын компоненті жоқ	Шығын компоненті		
01.01.2024 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	-9 984 540	-	-851 435	-10 835 975
- активтер	60 158	-	-	60 158
- міндеттемелер	-10 044 698	-	-851 435	-10 896 133
Танылатын шарттар тобына жататын аквизициялық шығыстар	3 044 643	-	-	3 044 643
Қаржылық нәтижелер туралы есепте көрсетілген, оның ішінде:	9 813 754	-	-5 983 089	3 830 665
- сақтандыру кірісі (сақтандырудан түскен табыс)	17 443 888	-	-	17 443 888
- аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы (сақтандыру қызметтерін көрсету бойынша шығыстар)	-6 788 095	-	-	-6 788 095
- туындаған талаптарға арналған шығыстар	-	-	-5 983 089	-5 983 089
- ақшаның уақытша құнының әсері (қаржылық шығындар)	-842 039	-	-	-842 039

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
 2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР
 (мың қазақстандық теңге)

Ақша ағындары, оның ішінде:	-15 499 904	-	7 320 517	-8 179 387
- алынған сақтандыру сыйлықақылары	-19 619 283	-	-	-19 619 283
- төленген төлемдер	-	-	7 320 517	7 287 912
- аквизициялық ақша ағындары	4 119 379	-	-	4 119 379
Басқалары	-	-	-787 243	-787 243
31.12.2024 жылға арналған сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелер (активтер), оның ішінде:	-12 626 047	-	-301 250	-12 927 297
- активтер	234 519	-	-	234 519
- міндеттемелер	-12 860 566	-	-301 250	-13 161 816

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

10. ШЕГЕРІЛЕТІН ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ ШАРТТАРЫ БОЙЫНША АКТИВТЕР

Шарттардың портфельдері (топтары) бойынша ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтердің баланстық құны:

31.12.2024 ж. жағдай бойынша	Шарттар портфелі (тобы)						ЖИЫНЫ
	Азаматтық-құқықтық жауапкершілікті міндетті сақтандыру-жөлік құралдары иелерінің жаңалықтары	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналық сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлкікті ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру	
Залалды өтеу компонентінен басқа, жабудың қалған бөлігі бойынша активтер, оның ішінде	-	-	-	51 288	208 647	73 763	480 614
- болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	-	-	-	26 587	47 160	8 999	89 078
- қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету	-	-	-	1 329	7 358	450	10 109
- шартта көзделген қызметтер үшін маржа	-	-	-	23 371	154 129	64 314	381 427
Зиянды өтеу компоненті	-	-	-	-	-	-	-
Сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	51 288	208 647	73 763	480 614

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

Шарттар портфелі (тобы)

	Азаматтық- құқықтық жауапкершілікті міндетті сақтандыру-көлік құралдары иелерінің жаңалықтары	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналық сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлкі ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық- құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық- құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру	Басқасы	ЖИЫНЫ
31.12.2023 ж. жағдай бойынша								
Залалды өтеу компонентінен басқа, жабудың қалған бөлігі бойынша активтер, оның ішінде	-	300	7 147	56 500	738 662	209 801	157 904	1 170 314
- болашақ ақша ағындарының ағымдағы құнын бағалау	-	73	1 731	13 688	178 950	31 669	38 254	264 365
- қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету	-	4	87	684	8 947	1 583	1 913	13 218
- шартта көзделген қызметтер үшін маржа	-	223	5 329	42 128	550 765	176 549	117 737	892 731
Зиянды өтеу компоненті	-	-	-	-	-	-	-	-
Сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	-	-	7 926	2 456	29 749	-	-	40 130
	-	300	15 073	58 956	768 411	209 801	157 904	1 210 444

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

Ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша таза активтердің түсу және қорытынды сальдосын салыстыру және қаржылық нәтижелер туралы есепте танылған ақша ағындары мен кірістер мен шығыстардың салдарынан есепті кезең ішінде оның өзгеруі:

2024 жылға	ҚББҰ бойынша таза міндеттемелер (активтер)		Сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	ЖИЫНЫ
	Шығын компоненті жоқ	Шығын компоненті		
01.01.2022 жылға арналған ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза активтер (міндеттемелер), оның ішінде:	1 170 314	-	40 130	1 210 444
- міндеттемелер	-	-	-	-
- активтер	1 170 314	-	40 130	1 210 444
Танылатын шарттар тобына жататын аквизициялық шығыстар	698 378	-	-40 130	658 248
Қаржылық нәтижелер туралы есепте көрсетілген, оның ішінде:	-2 673 095	-	-	-2 673 095
- қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар	-2 673 095	-	-	-2 673 095
Ақша ағындары, оның ішінде:	1 285 017	-	-	1 285 017
- ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген сақтандыру сыйлықақылары	2 772 855	-	-	2 772 855
- ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша қайта сақтандырушы өтеген сомалар	-1 487 838	-	-	-1 487 838
Басқалары	-	-	-	-
31.12.2022 жылға арналған ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза активтер (міндеттемелер), оның ішінде:	480 614	-	-	480 614
- міндеттемелер	-	-	-	-
- активтер	480 614	-	-	480 614

2023 жылға	ҚББҰ бойынша таза міндеттемелер (активтер)		Сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	ЖИЫНЫ
	Шығын компоненті жоқ	Шығын компоненті		
01.01.2023 жылға арналған ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза активтер (міндеттемелер), оның ішінде:	626 824	-	2 316	629 140
- міндеттемелер	-	-	-	-
- активтер	626 824	-	2 316	629 140
Танылатын шарттар тобына жататын аквизициялық шығыстар	-2 669 637	-	-	-2 669 637
Қаржылық нәтижелер туралы есепте көрсетілген, оның ішінде:	-2 669 637	-	-	-2 669 637
- қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар	3 213 127	-	-74 881	3 138 246
Ақша ағындары, оның ішінде:	3 213 127	-	-	3 213 127

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

- ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша төленген сақтандыру сыйлықақылары	-	-	-74 881	-74 881
- ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша қайта сақтандырушы өтеген сомалар	-	-	112 695	112 695
Басқалары	1 170 314	-	40 130	1 210 444
31.12.2023 жылға арналған ұсталатын қайта сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза активтер (міндеттемелер), оның ішінде:				
- міндеттемелер	1 170 314	-	40 130	1 210 444

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

11. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

	Жер учаскелері мен ғимараттар	Компьютер лер мен жабдықтар	Көлік құралдар ы	Материал дық емес активтер	Басқасы	Жиыны
Бастапқы құны						
2022 жылғы 31 желтоқсанға	1 214 797	135 204	146 005	104 256	378 684	1 978 946
Түсімдер	284	37 403	19 981	6 663	98	64 429
Қайта бағалау	167 130	-	-	-	-	167 130
Есептен шығу	-	-30 039	-40 107	-7 082	-117 691	-194 919
2023 жылғы 31 желтоқсанға	1 382 211	142 568	125 879	103 837	261 091	2 015 586
Түсімдер	-	77 664	5 188	4 000	49	86 901
Қайта бағалау	67 066	-	89 477	-	-	156 543
Есептен шығу	-1 584	-2 831	-97 773	-2 699	-236 040	-340 927
2024 жылғы 31 желтоқсанға	1 447 693	217 401	122 771	105 138	25 100	1 918 103
Жинақталған амортизация						
2022 жылғы 31 желтоқсанға	-495 525	-38 260	-130 092	-58 650	-291 133	-1 013 660
Бір жылға есептеулер	-21 460	-28 278	-3 864	-15 503	-52 270	-121 375
Қайта бағалау	-75 126	-	-	-	-	-75 126
Есептен шығу	-	30 039	36 182	7 082	117 195	190 498
2023 жылғы 31 желтоқсанға	-592 111	-36 499	-97 774	-67 071	-226 208	-1 019 663
Бір жылға есептеулер	-22 534	-34 496	-20 041	-15 415	-27 670	-120 156
Қайта бағалау	-28 948	-	-	-	-	-28 948
Есептен шығу	1 922	2 831	97 773	2 699	236 021	341 246
2024 жылғы 31 желтоқсанға	-641 671	-68 164	-20 042	-79 787	-17 857	-827 521
Баланстық құны						
2022 жылғы 31 желтоқсанға	719 272	96 944	15 913	45 606	87 551	965 286
2023 жылғы 31 желтоқсанға	790 100	106 069	28 105	36 766	34 883	995 923
2024 жылғы 31 желтоқсанға	806 022	149 237	102 729	25 351	7 243	1 090 582

Ғимараттар мен оларға іргелес жер учаскелерін қайта бағалау жыл сайын жүргізіледі, 2024 жылғы 31 қаңтардағы жағдай бойынша қайта бағалауды «GLOBAL CAPITAL» ЖШС бағалау компаниясы жүргізді (мемлекеттік лицензия № ЮЛ-00491(72324-1910-ТОО), № 0010977, 01.09.2005 ж.). Бағалау Халықаралық бағалау стандарттарына сәйкес жүргізілді. Бағалаушы әділ құнды бағалаудың мынадай жалпыға бірдей қолданылатын әдістерін пайдаланды: шығындық әдіс және салыстырмалы әдіс, бұл әділ құнды бағалау иерархиясының 2-деңгейіне сәйкес келеді.

2023 жылғы 31 қаңтардағы жағдай бойынша қайта бағалауды «GLOBAL CAPITAL» ЖШС бағалау компаниясы жүргізді (мемлекеттік лицензия № ЮЛ-00491(72324-1910-ТОО), №0010977, 01.09.2005 ж.). Бағалау Халықаралық бағалау стандарттарына сәйкес жүргізілді. Бағалаушы әділ құнды бағалаудың мынадай жалпыға бірдей қолданылатын әдістерін пайдаланды: шығындық әдіс және салыстырмалы әдіс, бұл әділ құнды бағалау иерархиясының 2-деңгейіне сәйкес келеді.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

12. ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ НЫСАНЫНДАҒЫ АКТИВТЕР ЖӘНЕ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің баланстық құны және оны жыл ішінде өзгерту:

	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына	49 377	45 081
Түсім	43 598	51 082
Есептен шығуы	-32 277	-13 544
Есептелген амортизация	-26 044	-33 242
Жыл соңына	34 654	49 377

Жалдау бойынша міндеттемелердің баланстық құны және оны жыл бойына өзгерту:

	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына	48 649	46 209
Кезең ішіндегі түсімдер	62 050	51 082
Пайыздар бойынша шығыстар	7 196	7 599
Есептен шығуы (шартты бұзу)	-32 277	-13 544
Пайыздарды төлеу	-7 196	-7 992
Кезең үшін төлемдер	-42 675	-34 705
Жыл соңына	35 747	48 649

Ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді жалдау міндеттемелерінің баланстық құны:

	2024 жыл	2023 жыл
Міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі	21 725	31 527
Міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	14 022	17 122
	35 747	48 649

13. БАСҚА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.
Басқа қаржылық міндеттемелер:		
Көрсетілген қызметтер үшін кредиторлық берешек	26 214	6 675
Басқа кредиторлық берешек		235 629
	26 214	242 304
Басқа қаржылық емес міндеттемелер:		
Табыс салығынан басқа салық міндеттемелері	49 970	91 817
Қызметкерлер алдындағы кредиторлық берешек	153	22 433
Басқа міндеттемелер	235 456	4 200
	285 579	118 450
	311 793	360 754

14. БАҒАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

Пайдаланылмаған демалыс бойынша резервтің өзгеруін талдау

	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына	260 247	182 226
Резервті есептеу	458 460	411 766
Резервті пайдалану	-422 598	-333 745
Жыл соңына	296 109	260 247

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

15. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

Акционерлік капитал

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша акционерлік капитал төменде ұсынылған:

Шығаруға рұқсат етілген акциялар (акциялар саны), дана.	1 500 000
Номиналды құны, теңге	1 000
Шығарылған және толық төленген акциялар, мың теңге	1 500 000

Капиталды басқару

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сақтандыру компанияларынан ҚРҰБ нұсқаулықтарына сәйкес компанияның қаржылық есептілігі негізінде есептелген кемінде бір бірлік мөлшерінде төлем қабілеттілігі маржасының коэффициентін сақтауды талап етеді. 2024 және 2023 жылдардағы 31 Желтоқсанда Компания келесі кестеде көрсетілгендей төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік коэффициентін сақтау бойынша норматив орындады:

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.
Төлем қабілеттілігінің нақты маржасы	5 334 523	4 390 325
Төлем қабілеттілігі маржасының ең аз мөлшері	3 142 027	2 511 562
Төлем қабілеттілігі коэффициенті	1.70	1.75

Меншікті капитал резервтері

Компанияның қаржылық жағдайы туралы есепте меншікті капитал құрамында көрсетілген резервтерге мыналар жатады:

- басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві;
- жер мен ғимараттарды қайта бағалау қоры кіретін негізгі құралдарды қайта бағалау резерві;
- басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржы активтері бойынша ККШ бойынша резерв.

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві

	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына	156,796	13 001
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржы активтерімен операциялар бойынша іске асырылмаған кірістер/(шығыстар)	-26 712	134 844
Пайда немесе залал құрамына ауыстырылған, басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржы активтерін қайта бағалау бойынша іске асырылған (кірістер)/шығыстар	15 562	8 951
Жыл соңына	145 646	156 796

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалау резерві-пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуді шегергендегі басқа жиынтық табыстың құрамында танылған, өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерін жинақталған қайта бағалау.

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің құнсыздану резерві

	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына	27 069	23 593
Резервті бір жылға есептеу	21 513	37 177

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Жыл ішінде резервті қалпына келтіру	-20 318	-33 701
Жыл соңына	28 264	27 069

Дивидендтер

Төленуі мүмкін дивидендтердің шамасы компанияның бөлінбеген пайдасының және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалған жыл ішіндегі таза табысының сомасымен шектеледі.

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Компания акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының 2024 жылғы 29 мамырдағы шешімі негізінде өткен қаржы жылының нәтижелері бойынша акционерлерге 255 000 мың теңге мөлшерінде дивидендтер төледі (2023 жылы акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының 2023 жылғы 20 қазандағы шешімімен Компания акционерлерге дивидендтер төледі 240 000 мың теңге мөлшерінде).

«МҮНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

16. САҚТАНДЫРУ ҚЫЗМЕТТЕРІН КӨРСЕТУ НӘТИЖЕСІ

	Шарттар портфелі (тобы)						ЖИЫНЫ
	Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналық сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлікті ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру	Басқасы
31.12.2024 ж. аяқталған жыл ішінде	7 922 934	168 847	3 134 091	5 593 701	4 603 440	1 867 230	24 680 091
Сақтандыру шарттары бойынша түсім:							
Шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасы	729 717	60 685	320 338	215 780	1 223 441	359 847	3 729 183
Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету сомасы	352 748	8 493	170 505	248 298	125 408	68 224	999 162
Шығын компонентіне жатқызылмаған сақтандыру қызметтері бойынша шығыстарды өтеу	6 820 724	98 364	2 632 651	5 079 885	3 244 198	1 422 986	19 837 180
Аквизициялық ақша ағындарына жататын соманы өтеу	19 745	1 305	10 597	49 738	10 393	16 173	114 566
Міндеттемелер құрамындағы шығын құрамдас бөлігінің өзгеруі	-	-	-	-	-	-	-
Сақтандыру шарттары бойынша шығыстар:	-5 077 431	-14 023	-1 784 330	-7 090 249	-1 153 065	-1 845 295	-17 086 899
Туындаған талаптарға арналған шығыстар	-5 033 831	-11 141	-1 565 281	-1 577 598	-1 130 116	-52 738	-9 478 604
Аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы	-43 600	-2 882	-219 049	-5 512 651	-22 949	-1 792 557	-7 608 295
Міндеттемелер құрамындағы шығын құрамдас бөлігінің өзгеруі	-	-	-	-	-	-	-
Қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар	-	-1 140	-	-253 528	-2 051 661	-737 924	-4 147 405
Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша таза қаржылық кірістер (шығыстар):	-299 900	-5 627	-149 955	-275 179	-74 394	-84 889	-956 915
Ақшаның уақытша құнының өзгеруі	-299 900	-5 627	-149 955	-275 179	-74 394	-84 889	-956 915

«МҢАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

31.12.2023 ж. аяқталған жыл ішінде	Шарттар портфелі (тобы)						ЖИНЫ	
	Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру	Жазағайым оқиғалардан ерікті сақтандыру	Ерікті медициналық сақтандыру	Автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Мүлкті ерікті сақтандыру	Жүктерді, автомобиль көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін, зиян келтіргені үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілікті, өзге де қаржылық залалдардан ерікті сақтандыру		Басқасы
Сақтандыру шарттары бойынша түсім:	6 137 214	250 715	2 536 156	3 671 805	2 817 591	958 061	1 072 346	17 443 888
Шартта көзделген қызметтер үшін маржа сомасы	500 813	156 863	493 938	1 006 234	1 949 893	540 173	850 438	5 498 352
Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету сомасы	265 115	7 919	95 403	120 457	46 673	16 634	10 244	562 445
Шығын компонентіне жатқызылмаған сақтандыру қызметтері бойынша шығыстарды өтеу	4 119 506	57 568	1 518 656	1 546 204	558 972	390 216	109 424	8 300 546
Аквизициялық ақша ағындарына жататын соманы өтеу	1 251 780	28 365	428 159	998 910	262 053	11 038	102 240	3 082 545
Міндеттемелер құрамындағы шығын құрамдас бөлігінің өзгеруі	-	-	-	-	-	-	-	-
Сақтандыру шарттары бойынша шығыстар:	-5 824 147	-109 005	-2 446 984	-3 167 826	-577 711	-477 546	-256 080	-12 859 299
Туындаған талаптарға арналған шығыстар	-3 355 624	-23 072	-1 849 077	-963 278	243 314	-76 292	-47 174	-6 071 203
Аквизициялық ақша ағындарының амортизациясы	-2 468 523	-85 933	-597 907	-2 204 548	-821 025	-401 254	-208 906	-6 788 096
Міндеттемелер құрамындағы шығын құрамдас бөлігінің өзгеруі	-	-	-	-	-	-	-	-
Қайта сақтандыру шарттары бойынша таза шығыстар	-	-8 058	-3 524	-223 088	-1 239 341	-510 445	-685 180	-2 669 636
Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша таза қаржылық кірістер (шығыстар):	-248 834	-9 505	-93 580	-206 542	-137 234	-94 414	-51 930	-842 039
Ақшаның уақытша құнының өзгеруі	-248 834	-9 505	-93 580	-206 542	-137 234	-94 414	-51 930	-842 039

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

17. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ КІРІС

	2024 жыл	2023 жыл
Пайыздық кірістер:		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	1 343 739	950 628
Несие мекемелеріндегі қаражат	281 042	217 589
"Кері РЕПО" операциялары	169 598	263 079
	1 794 379	1 431 296
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып есептелген пайыздық кірістердің жиынтығы	1 794 379	1 431 296
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша таза пайда:		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша өткізілген пайда	1 567	29 406
Тануды тоқтату кезінде жіктелген өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша өткізілген залал	-15 562	-8 951
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша таза пайда жиыны	-13 995	20 455
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза пайда		
Шетел валютасын сатып алу және сату		
Курстық айырмашылықтар, нетто	539 554	-52 533
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза пайда жиыны	539 554	-52 533
Таза инвестициялық табыс жиыны	2 319 938	1 399 218

18. БАСҚА ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

	2024 жыл	2023 жыл
Жалақы және басқа төлемдер	2 304 131	1 599 656
Корпоративтік табыс салығынан басқа салықтар	394 528	143 461
Тозу және амортизация	-	84 412
Банк шығындары	101 932	38 061
Байланыс қызметтері және ақпараттық қызметтер	23 857	33 273
Көлік қызметтері	31 025	27 076
Кеңсе тауарлары және басқа кеңсе шығындары	27 544	25 368
Кәсіби қызметтер	33 509	11 312
Коммуналдық қызметтер	13	8 826
Іссапар шығындары	4 527	5 506
Басқа шығындар	74 412	3 044
Басқа операциялық шығындар жиыны	2 995 478	1 979 995

19. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

Компания ХҚЕС өзгеше болуы мүмкін қазақстандық салық заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырылатын салық есебінің деректері негізінде ағымдағы кезең үшін корпоративтік табыс салығы бойынша есеп айырысуларды жасайды.

Шығыстардың кейбір түрлері салық салу мақсатында есепке алынбайтындығына, сондай-ақ салық салынбайтын кірістің болуына байланысты компанияда тұрақты салық айырмашылықтары болады.

Мемлекеттік бағалы қағаздар және Қазақстан қор биржасында листингілік бағалы қағаздар бойынша пайда болған инвестициялық кіріс салық салудан босатылады.

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептілік мақсатында активтер мен міндеттемелердің есептік құны мен салық салу мақсатында айқындалатын сома арасындағы уақытша

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

айырмашылықтардың таза салық әсерін көрсетеді. 2023 және 2024 жылдардағы 31 желтоқсандағы уақытша айырмашылықтар негізінен кірістер мен шығыстарды есепке алудың әртүрлі әдістерімен, сондай-ақ кейбір активтердің есептік құнымен байланысты.

	2024 жыл	2023 жыл
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы	42 991	96 186
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу/шығыстар	-12 991	-20 822
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	30 000	75 364

Табыс салығы бойынша шығыстармен 20% ресми мөлшерлемені пайдалана отырып есептелген салық салуға дейінгі пайдаға қатысты табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру:

	2024 жыл	2023 жыл
Салық салуға дейінгі пайда	1 571 185	543,450
Табыс салығының белгіленген мөлшерлемесі	20%	20%
Белгіленген мөлшерлеме бойынша салықтың есептік сомасы	314 237	108 690
Тұрақты айырмашылықтардың салықтық әсері		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінен салық салынбайтын кіріс	-256 556	-164 682
Шегерілмейтін шығыстар (салық салынбайтын кірістер)	-27 681	131 356
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	30 000	75 364

2023 және 2024 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдарға кейінге қалдырылған салық бойынша қозғалыстар (міндеттемелер) / активтер келесідей:

	2024 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	Пайда немесе залал ретінде танылған	Жиынтық табыстың құрамында танылған	2024 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	-101 076	-3 098	-25 519	-129 693
Бағалау міндеттемелері	52 049	7 173	-	59 222
Басқа міндеттемелер	47	8 916	-	8 963
	-48 980	12 991	-25 519	-61 508

	2023 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	Пайда немесе залал ретінде танылған	Жиынтық табыстың құрамында танылған	2023 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	-87 865	5 190	-18,401	-101 076
Бағалау міндеттемелері	36 445	15 604	-	52 049
Басқа міндеттемелер	19	28	-	47
	-51 401	20 822	-18 401	-48 980

20. САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Компанияның қызметі әртүрлі сақтандыру және қаржылық тәуекелдерге ұшырайды және бұл қызмет тәуекелдің белгілі бір дәрежесін немесе тәуекелдердің жиынтығын талдауды, бағалауды, қабылдауды және басқаруды қамтиды. Тәуекелді қабылдау қаржылық бизнестің негізі болып табылады, ал операциялық тәуекелдер бизнесті жүргізудің сөзсіз салдары болып табылады. Сондықтан компанияның мақсаты тәуекел мен кірістілік арасындағы тиісті тепе-теңдікке қол жеткізу және Компанияның қаржылық көрсеткіштеріне ықтимал теріс әсерді азайту болып табылады.

Компанияның тәуекелдерді басқару саясаты осы тәуекелдерді анықтауға және талдауға, тиісті тәуекел лимиттері мен бақылау құралдарын белгілеуге, сондай-ақ сенімді және заманауи ақпараттық жүйелердің көмегімен тәуекелдер мониторингі мен лимиттердің сақталуына бағытталған.

(мың қазақстандық теңге)

Компания нарықтардағы, өнімдердегі және дамып келе жатқан озық тәжірибелердегі өзгерістерді көрсету үшін өзінің саясаттары мен тәуекелдерді басқару жүйелерін үнемі қайта қарайды.

Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару жүйесінің дұрыс жұмыс істеуіне, негізгі тәуекелдерді басқаруға және тәуекелдерді басқару саясаты мен процедураларын мақұлдауға, сондай-ақ ірі мәмілелерді мақұлдауға жауапты.

Басқарма тәуекелдерді төмендету жөніндегі шараларды мониторингілеу және енгізу үшін жауапты болады, сондай-ақ компанияның тәуекелдердің белгіленген шегінде қызметті жүзеге асыруын қадағалайды.

Тәуекел-менеджмент бөлімі бастығының міндеттеріне тәуекелдерді жалпы басқару және қолданыстағы заңнама талаптарының сақталуын бақылауды жүзеге асыру, сондай-ақ қаржылық және қаржылық емес тәуекелдерді анықтау, бағалау, басқару және есеп беру бойынша жалпы қағидаттар мен әдістердің қолданылуын бақылауды жүзеге асыру кіреді.

Компания кездесетін тәуекелдердің ең маңызды түрлері-сақтандыру тәуекелі, қайта сақтандыру тәуекелі, несиелік тәуекел, өтімділік тәуекелі, нарықтық тәуекел және басқа Операциялық тәуекелдер. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру қаупінен және басқа да баға тәуекелдерінен тұрады.

Компания сақтандыру тәуекелі берілетін шарттар жасасады. Бұл бөлімде осы тәуекелдер келтірілген және Компания оларды басқару үшін қолданатын әдістер сипатталған.

20.1 Сақтандыру тәуекелін басқару

(а) Тәуекелдерді басқару мақсаттары және сақтандыру тәуекелін азайту саясаты

Сақтандыру тәуекелдерін басқару компания жүзеге асыратын қызмет үшін өте маңызды болып табылады. Сақтандыру шарттарына қатысты мақсат-осы портфельдер бойынша сақтандыру талаптарынан күтілетін ақша ағындарына сәйкес келетін жарамдылық мерзімі мен өтеу сомасы бар активтерді таңдау.

Компания жүзеге асыратын сақтандыру және қайта сақтандыру жөніндегі негізгі қызмет тәуекелге тікелей ұшыраған жеке тұлғалар мен ұйымдардан шығын тәуекелін қабылдауды көздейді. Мұндай тәуекелдер сақтандырылатын оқиға нәтижесінде туындауы мүмкін мүлікке, жауапкершілікке, жазатайым оқиғаға, жүктерге, денсаулыққа, қаржылық немесе өзге де тәуекелдерге байланысты болуы мүмкін. Бұл ретте Компания шарт бойынша талаптардың басталу мерзіміне және ауырлығына байланысты белгісіздік тәуекеліне ұшырайды.

Компания өзінің сақтандыру тәуекелін сақтандыру сомасын шектеу, жаңа өнімдерді қамтитын немесе белгілі бір лимиттерден асатын операцияларды мақұлдау процедуралары, баға нұсқаулықтары, қайта сақтандыруды орталықтандырылған басқару және туындаған мәселелерді бақылау арқылы басқарады.

Негізгі тәуекел-сақтандыру талаптарының жиілігі мен ауырлығы күтілгеннен жоғары болуы мүмкін. Сақтандыру оқиғалары табиғаты бойынша кездейсоқ болып табылады және бір жылдағы оқиғаның нақты саны мен мөлшері белгіленген статистикалық әдістерді қолдана отырып есептелгеннен өзгеше болуы мүмкін.

(і) Сақтандыру қызметі бойынша стратегия

Компанияның сақтандыру қызметі жөніндегі стратегиясы теңдестірілген портфельді қамтамасыз ету мақсатында әртараптандыруға бағытталған және бірнеше жылдар бойы ұқсас тәуекелдердің үлкен портфелінің болуына негізделген және осының арқасында ықтимал нәтиженің өзгергіштігі төмендейді деп есептеледі.

Компанияның сақтандыру қызметі жөніндегі стратегиясы сақтандыруға жататын қызмет түрлерін, қызмет сақтандыруға жататын аумақты және Компания сақтандыруға дайын өнеркәсіп салаларын айқындайтын бизнес-жоспарда көрсетілген. Бұл стратегия портфель құрамындағы тәуекелдердің тиісті таңдауын қамтамасыз ету мақсатында сақтандырудың

(мың қазақстандық теңге)

әрбір бағытындағы әрбір сақтандырушы үшін лимиттерді, сақтандыру класын, аумақты және саланы айқындайтын сақтандырудың егжейтегжейлі қағидалары үшін негіз болып табылады.

Сақтандыру өнімдерінің тарифтері мен бағаларын есептеу ағымдағы нарықтық конъюнктураны көрсетеді және қаржылық тәуекелдерді айтарлықтай төмендетуге бағытталған болашақ нәтижелерді түзету үшін қажетті ең ықтимал болжамдарды қамтиды.

Басшылық сақтандыру ережелерінің сақталуын тұрақты негізде бақылайды. Компанияның Директорлар кеңесі арнайы рұқсатты қажет ететін мәмілелерге ерекше назар аударады.

(ii) Қайта сақтандыру стратегиясы

Компания шығындар қаупін басқару және қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету мақсатында сақтандыру тәуекелдерінің бір бөлігін қайта сақтандырады. Компания таза тәуекелді төмендету және төлем қабілеттілігінің нақты маржасының асып кетуіне жол бермеу мақсатында факультативтік қайта сақтандыруға және облигациялық қайта сақтандыруға кіреді.

Алайда, қайта сақтандыру компанияны сақтанушылар алдындағы міндеттемелерден босатпайды. Егер қайта сақтандырушы өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда, Компания сақтандыру өтемақыларын төлеуге жауапты болып қалады. Қайта сақтандырушылардың кредит қабілеттілігі әрбір шарт жасасар алдында олардың қаржылық тұрақтылығын талдау арқылы тоқсан сайын бағаланады. Басшылық мақұлданған қайта сақтандырушылар мен делдалдардың несиелік қабілеттілігін рейтингтік агенттіктер ұсынатын несиелік ұпайларын және басқа да жалпыға қол жетімді қаржылық ақпаратты зерттеу арқылы бағалайды.

Компания шығындарды шектейтін қайта сақтандыру келісімдерін пайдаланбайды.

(б) Сақтандыру тәуекелдерінің шоғырлануы

Компания кездесетін сақтандыру тәуекелінің негізгі аспектісі-белгілі бір оқиға немесе бірқатар оқиғалар компанияның міндеттемелеріне айтарлықтай әсер етуі мүмкін жағдайда болуы мүмкін сақтандыру тәуекелінің шоғырлану дәрежесі. Мұндай шоғырлану Бір сақтандыру шартына немесе байланысты шарттардың аз санына қатысты туындауы мүмкін және Елеулі міндеттемелер туындауы мүмкін жағдайлармен байланысты болуы мүмкін. Сақтандыру тәуекелін шоғырландырудың маңызды аспектісі-бұл бірқатар жеке сақтандыру кластары немесе келісімшарттар сериясы ішінде тәуекелдердің жинақталуы нәтижесінде пайда болуы мүмкін.

Тәуекелдердің шоғырлануы сирек кездесетін, бірақ табиғи апаттар сияқты ауырлығы жоғары оқиғалардың нәтижесінде де, сақтандыру қызметі белгілі бір географиялық орналасу немесе демографиялық тенденциялар сияқты белгілі бір топқа қарай ауытқитын жағдайларда да туындауы мүмкін.

Компания осы тәуекелдерді басқару үшін қолданатын негізгі әдістер екі жақты. Біріншіден, тәуекелдерді басқару сақтандыру қызметін тиісті жүргізу арқылы жүзеге асырылады. Егер күтілетін пайда қабылданатын тәуекелдерге пропорционалды болмаса, сақтандырушыларға сақтандыру шарттарын жасасуға рұқсат етілмейді. Екіншіден, тәуекелді басқару қайта сақтандыруды пайдалану арқылы жүзеге асырылады. Компания өзінің міндеттемелерінің өртүрлі сыныптары мен мүлікті сақтандыру бойынша қайта сақтандыру бойынша қамтуды сатып алады. Компания қайта сақтандыру бағдарламасына байланысты шығындар мен пайданы үнемі бағалайды.

(в) Жалпы тәуекелге ұшырау

Компания тәуекел концентрациясына қатысты қабылдауға дайын тәуекелдің жалпы әсерін анықтайды. Компания бұл әсерді келісім-шарт жасалған кезде, ай сайын Компания ұшырайтын тәуекелдердің негізгі жиынтығын көрсететін есептерді талдау арқылы бақылайды. Компания қайта сақтандыру бағдарламаларының тиімділігін және компанияның тәуекелге таза ұшырауын бағалау мақсатында бірқатар модельдеу құралдарын қолданады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияда 600 955 қолданыстағы сақтандыру шарттары болды (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 387 016).

(i) Қызметтің әртүрлі бағыттарының тәуекелге ұшырауы

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша анықталған тәуекелдердің негізгі шоғырлануы келесідей:

Сақтандыру түрі	Сақтандырудың жалпы сомасы	Қайта сақтандыру сомасы	Меншікті ұстау (қайта сақтандырудан кейін)
Мүлік-ерікті	2 202 470 274	1 322 313 168	458 440 347
Әуе көлігі иелерінің жауапкершілігі – ерікті	917 487	230 354	666 476
Жүктер-ерікті	1 080 129 026	588 310 902	314 107 131
Жазатайым оқиға – ерікті	40 964 620	401 326	44 421 690
Тасымалдаушының азаматтық жауапкершілігі – міндетті	17 68 068 277	-	1 942 978 389
Жалпы азаматтық жауапкершілік – ерікті	514 854 660	145 863 790	349 369 905
Су көлігі иелерінің жауапкершілігі - ерікті	1 422 015 351	1 052 958 638	418 119
Қаржылық шығындар – ерікті	1 400 625 232	767 129 241	400 996 618
Әуе көлігі – ерікті	3 125 046	2 051 357	390 604
Кәсіби жауапкершілік – ерікті	75 249 746	19 308 834	54 045 506
Су көлігі – ерікті	80 182 970	34 942 575	36 271 000
Ауру жағдайында-ерікті	420 571 205	-	462 177 153
Титулдық сақтандыру – ерікті	47 134 386	136 736	51 594 385
Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігі-міндетті	8 988 335 345	-	9 877 526 541
Сақтандырудың өзге де ерікті түрлері	1 384 197 777	54 039 637	1 440 954 106
Сақтандырудың өзге де міндетті түрлері	104 443 094	7 309 079	103 930 891
Жиыны	19 533 284 498	3 994 995 636	15 538 288 862

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша анықталған тәуекелдердің негізгі шоғырлануы келесідей:

Сақтандыру түрі	Сақтандырудың жалпы сомасы	Қайта сақтандыру сомасы	Меншікті ұстау (қайта сақтандырудан кейін)
Мүлік-ерікті	1 615 627 754	1 440 308 438	175 319 316
Әуе көлігі иелерінің жауапкершілігі – ерікті	795 895	285 627	510 268
Жүктер-ерікті	46 597 632	31 512 453	15 085 179
Жазатайым оқиға – ерікті	15 064 534	248 250	14 816 284
Тасымалдаушының азаматтық жауапкершілігі – міндетті	1 638 064 798	-	1 638 064 798
Жалпы азаматтық жауапкершілік – ерікті	188 879 220	71 172 086	117 707 134
Су көлігі иелерінің жауапкершілігі - ерікті	1 568 082 632	1 567 490 000	592 632
Қаржылық шығындар – ерікті	806 974 700	806 168 769	805 931
Әуе көлігі – ерікті	1 241 176	760 878	480 298
Кәсіби жауапкершілік – ерікті	38 478 030	11 543 779	26 934 251
Су көлігі – ерікті	44 033 136	36 932 340	7 100 796
Ауру жағдайында-ерікті	73 517 276	-	73 517 276
Титулдық сақтандыру – ерікті	44 651 852	-	44 651 852
Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігі-міндетті	3 949 839 420	-	3 949 839 420
Сақтандырудың өзге де ерікті түрлері	471 439 900	20 657 545	450 782 355
Сақтандырудың өзге де міндетті түрлері	61 072 324	5 139 136	55 933 188
Жиыны	10 564 360 279	3 992 219 301	6 572 140 978

(ii) Елдер бөлінісінде тәуекелдердің әсеріне ұшырау

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания Қазақстан Республикасынан басқа келесі елдерде тәуекелдерге тап болады:

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Ел	Сақтандырудың жалпы сомасы	Қайта сақтандыру сомасы	Меншікті ұстау (қайта сақтандырудан кейін)
Ресей Федерациясы	197 180 541	-	229 610 121
Қырғызстан Республикасы	108 143 505	-	125 929 482
Өзбекстан Республикасы	125 145 794	-	145 728 076
Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігі	1 336 492	-	1 556 300
Беларусь Республикасы	13 046 980	-	15 192 770
Тәжікстан	28 476 965	-	33 160 469
Әзірбайжан	5 598 472	-	6 519 233
Түркия	4 894 663	-	5 699 671
Германия	1 711 483	-	1 992 964
Корея Республикасы	625 301	-	728 142
Кипр	60 203	-	70 104
Америка Құрама Штаттары	939 669	-	1 094 213
Швейцария	46 567	-	54 225
Нидерланды	904 251	-	1 052 969
Грузия	380 065	-	442 572
Финляндия	128 510	-	149 645
Басқа елдер	51 551 710	4 344 727	52 191 703
Жалпы төуекелге ұшырау (Қазақстанды қоспағанда)	540 171 170	4 344 727	621 172 662
Қазақстан	18 993 113 328	3 990 650 908	14 917 116 200
Барлығы	19 533 284 498	3 994 995 636	15 538 288 862

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания Қазақстан Республикасынан басқа келесі елдерде төуекелдерге тап болады:

Ел	Сақтандырудың жалпы сомасы	Қайта сақтандыру сомасы	Меншікті ұстау (қайта сақтандырудан кейін)
Ресей Федерациясы	86 266 429	133 959	86 132 470
Қырғызстан Республикасы	32 764 172	-	32 764 172
Өзбекстан Республикасы	22 045 030	-	22 045 030
Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігі	8 019 740	-	8 019 740
Беларусь Республикасы	3 377 021	-	3 377 021
Тәжікстан	3 249 063	-	3 249 063
Әзірбайжан	1 805 869	-	1 805 869
Түркия	893 470	-	893 470
Германия	692 503	-	692 503
Корея Республикасы	454 436	-	454 436
Кипр	320 388	-	320 388
Америка Құрама Штаттары	186 430	-	186 430
Швейцария	103 200	-	103 200
Нидерланды	96 630	-	96 630
Грузия	83 975	-	83 975
Финляндия	61 600	-	61 600
Мэн Аралы	13 800	-	13 800
Басқа елдер	17 971 679	4 066 693	13 904 985
Жалпы төуекелге ұшырау (Қазақстанды қоспағанда)	178 405 432	4 200 652	174 204 780
Қазақстан	10 385 954 847	3 988 018 646	6 397 936 201
Барлығы	10 564 360 279	3 992 219 298	6 572 140 981

(г) Шығындарды дамыту

Өткен кезеңдегі шығындардың даму динамикасын талдау компанияның кезеңдегі шығындардың соңғы мөлшерін бағалау қабілетін қамтамасыз етеді. Компания сақтандырудың барлық сыныптары бойынша шығындардың дамуына талдау жүргізді.

Ұсынылған кестеде «төленбеген шағымдар және шағымдар бойынша шығыстар бойынша жалпы міндеттеме», «өтелуге жататын қайта сақтандыру сомасы», «төленбеген шағымдар және шағымдар бойынша шығыстар бойынша таза міндеттеме» жолдарында қайта сақтандырушының үлесін ескере отырып және қайта сақтандырушының үлесін есепке алмай, тиісінше есепті күндерге бағаланған шығындар резервтерінің деректері келтіріледі (соңы кезен). Кестенің бұл бөлігі белгілі бір күнтізбелік кезеңге жататын компанияның жалпы шығынын бағалау кейінгі кезеңдерде қалай өзгергенін көрсетеді.

«Сақтандыру төлемдері (өспелі қорытындысы бар) «деген жолдарда:» тиісті бағанның тақырыбында көрсетілген жыл ішінде болған залалдар бойынша өспелі қорытындысы бар төлемдер туралы деректер тиісті жолда көрсетілген күнгі жағдай бойынша келтіріледі.

«Тиісті жылы болған сақтандыру жағдайлары бойынша шығындардың жалпы резерві» деген жолдарда тиісті бағанның тақырыбында көрсетілген, тиісті жолда көрсетілген күнгі жағдай бойынша қайта бағаланған жыл ішінде болған залалдар резерві келтіріледі.

Шығындар резервтерінде Компания болашақ шығындар тәжірибесінің болжанғаннан гөрі қолайсыз болу ықтималдығын бағалайды және айтарлықтай белгісіздік бар резервтерді жоспарлауда сақтық танытады. Нәтижесінде, бір жылда көрсетілген шығындардың қолайсыз өсуімен байланысты белгісіздік дамудың алғашқы сатысында берілген жылды бағалаудан көп, ал резервтер мөлшерінің барабарлығына кепілдік беретін қор максималды. Шығындар динамикасының дамуымен қосымша қолайсыз шығындардың мөлшері айқындала түседі, кепілдік қоры азаяды. Бұл шығындар резервін қалыптастыруда ескеріледі.

Бұл кесте алдыңғы кезеңдердегі төленбеген шығындарды бағалаудың жеткіліктілігіне Тарихи шолуды ұсынғанымен, осы қаржылық есептілікті пайдаланушылар ағымдағы кезеңнің төленбеген шығындарының балансына өткен кезеңдердің артық немесе тапшылығын экстраполяциялау кезінде сақ болу керек. Алайда, белгісіздік резервтерін қалыптастыру процесіне байланысты, бұл бағалау сайып келгенде барабар болатынына абсолютті сенімділік жоқ.

(мың қазақстандық теңге)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығындардың дамуын талдау (жалпы):

	2017 жыл	2018 жыл	2019 жыл	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл	2023 жыл	2024 жыл
Төленбеген шағымдар мен шағымдағы шығыстар бойынша жалпы міндеттеме	2 671 780	2 741 342	2 889 577	2 461 063	2 755 959	2 303 686	2 423 934	2 636 644
Өтеуге жататын қайта сақтандыру сомасы	-332 335	-281 427	-414 118	-304 370	-367 028	-110 406	-205 180	-191 858
Төленбеген шағымдар мен шағымдағы шығыстар бойынша таза міндеттеме	2 339 445	2 459 915	2 475 459	2 156 693	2 388 931	2 193 280	2 218 754	2 444 786
Тиісті жылы болған сақтандыру жағдайлары бойынша шығындардың жалпы резерві (жыл соңына):	1 606 783	1 617 491	1 303 785	1 416 605	1 336 331	1 764 149	1 693 518	-
Болған сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемдері (өспелі қорытындымен):	2017 жыл	2018 жыл	2019 жыл	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл	2023 жыл	2024 жыл
Бір жылдан кейін	1 075 153	800 088	1 128 765	954 113	1 621 610	2 362 141	3 496 516	-
екі жылдан кейін	1 143 590	840 468	1 183 575	1 036 026	1 673 855	2 883 201	-	-
үш жылдан кейін	1 169 189	855 143	1 224 682	1 067 864	1 686 946	-	-	-
төрт жылдан кейін	1 178 620	878 101	1 294 636	1 071 041	-	-	-	-
бес жылдан кейін	1 185 503	878 446	1 294 636	-	-	-	-	-
алты жылдан кейін	1 188 608	878 446	-	-	-	-	-	-
Осы күнге өспелі қорытындысы бар төлемдер	1 188 608	878 446	1 294 636	1 071 041	1 686 946	2 883 201	3 496 516	-
Тиісті жылы болған сақтандыру жағдайлары бойынша жыл соңындағы шығындардың жалпы резерві:								
Бір жылдан кейін	493 791	542 421	157 156	156 603	238 903	309 048	196 741	-
екі жылдан кейін	418 816	274 164	158 449	129 052	187 394	68 478	-	-
үш жылдан кейін	208 029	266 944	32 917	38 330	698	-	-	-
төрт жылдан кейін	185 405	8 807	5 851	5 940	-	-	-	-
бес жылдан кейін	9 180	-	1 418	-	-	-	-	-
алты жылдан кейін	-	-	-	-	-	-	-	-
Өспелі қорытындымен келтірілген залалдарды ағымдағы бағалау	-	-	1 418	5 940	698	68 478	196 741	-

20.2 Қаржылық тәуекелдерді басқару

(а) Тәуекелдерді басқару саясаты мен процедуралары

Қаржылық тәуекелдерді басқару компания қызметінің негізі болып табылады және сақтандыру тәуекелдері сияқты компанияның операциялық қызметінің маңызды элементі болып табылады. Несиелік тәуекел, өтімділік тәуекелі және бағаның, сыйақы мөлшерлемесінің және валюталық тәуекелдің өзгеру тәуекелін қамтитын нарықтық тәуекел Компанияның өз қызметін жүзеге асыру процесінде кездесетін негізгі қаржылық тәуекелдері болып табылады.

(б) Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел-бұл нарықтық бағалардың ауытқуынан туындаған қаржы құралдарынан, сақтандыру шарттарынан немесе қайта сақтандыру шарттарынан әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының өзгеру қаупі. Нарықтық тәуекел тәуекелдердің үш түрін қамтиды: валюта бағамдарының ауытқуы (валюталық тәуекел), нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі (пайыздық тәуекел) және нарықтық бағалардың ауытқуы (баға тәуекелі).

Компания жекелеген қаржы құралдары бойынша портфель шамасына қатысты ашық позиция бойынша лимиттерді, сыйақы мөлшерлемелерін, валюталық позицияны өзгерту мерзімдерін, шығындар лимиттерін белгілеу және олардың сақталуына тұрақты мониторинг жүргізу арқылы нарықтық тәуекелді басқарады, оның нәтижелерін басқарма қарайды және әне бекітеді.

Активтерді бөлудің негізгі принциптері және инвестициялық портфель үшін лимиттер құрылымы активтермен міндеттемелерді жабуды және Компания шарттары бойынша міндеттемелерді орындау үшін қажетті кірісті қамтамасыз ету үшін белгіленеді.

Компанияның сақтандыру тәуекелдеріне ұшырау сипаты және оның мақсаттары, сондай-ақ тәуекелдерді басқару және өлшеу үшін қолданылатын саясаттар мен процедуралар алдыңғы кезеңмен салыстырғанда өзгеріссіз қалды.

(і) Пайыздық тәуекел

Пайыздық тәуекел-бұл нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруінен туындаған қаржы құралдары, сақтандыру шарттары немесе қайта сақтандыру шарттары бойынша әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының ауытқу қаупі.

Өзгермелі пайыздық құралдар компания үшін ақша ағындарының қозғалу қаупін тудырады, ал белгіленген пайыздық құралдар компанияны әділ құнның өзгеру қаупіне ұшыратады.

Қаржы активтері мен сақтандыру шарттары арасында тікелей келісімшарттық байланыс жоқ. Алайда, компанияның пайыздық тәуекел саясаты сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді қамтамасыз ету үшін белгіленген және өзгермелі пайыздық мөлшерлемелермен құралдардың сәйкес қоспасын сақтау арқылы таза пайыздық тәуекел деңгейін басқаруды қарастырады. Саясат сонымен қатар пайыздар әкелетін қаржылық активтердің өтеу мерзімдерін басқаруды қамтиды.

Компанияда пайыздық тәуекелдің айтарлықтай концентрациясы жоқ.

Компания өзінің борыштық құралдарына байланысты, сондай-ақ талап туындаған сәттен бастап бір жылдан асатын кезеңде реттелуі күтілетін туындаған талаптар бойынша міндеттемелерге немесе активтерге қатысты пайыздық мөлшерлемелің өзгеру тәуекеліне ұшырайды.

Орташа сыйақы мөлшерлемелері

Келесі кесте 2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайыздық активтер мен міндеттемелер бойынша орташа тиімді сыйақы мөлшерлемелерін көрсетеді. Осы сыйақы мөлшерлемелері тиісті активтер мен міндеттемелерді өтеуге шамамен кірістілікті көрсетеді.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

	31.12.2024 ж.		31.12.2023 ж.	
	Сомасы	Сыйақыны ң орташа пайыздық мөлшерле месі	Сомасы	Сыйақыны ң орташа пайыздық мөлшерле месі
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)				
Теңге	1 284 901	13.41	1 769 790	14.87%
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)				
Теңге	500 000	16.50%	1 101 348	18.50%
Шетел валютасы	525 110	5.00%		
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)				
Теңге	10 187 066	9.09%	7 226 961	11.54%
Шетел валютасы	4 079 494	4.53%	3 801 059	4.79%
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)				
Теңге	494 354	14.20%		
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертпе)				
Теңге	496 173	4.00%	234 519	4.00%
Ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертпе)				
Теңге	468 390	4.00%	1 011 196	4.00%
Шетел валютасы	12 224	4.00%	199 248	4.00%
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер (9-ескертпе)				
Теңге	15 475 811	4.00%	13 152 765	4.00%
Шетел валютасы	80 287	4.00%	9 051	4.00%
Жалдау бойынша міндеттемелер (12-ескертпе)				
Теңге	35 747	20.87%	48 649	18.46%

(ii) Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел валюта бағамдарының өзгеруінен туындаған қаржы құралдарынан, активтерден және/немесе сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерден әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының ауытқу мүмкіндігін білдіреді.

Компанияның негізгі операциялары қазақстандық теңгемен жүргізіледі және оның валюталық тәуекелге әсері негізінен АҚШ долларына қатысты көрінеді.

Компанияның қаржылық активтерінің көпшілігі сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерімен бірдей валютада ұсынылған.

Компания сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелермен бірдей валютада ұсынылған қайта сақтандыру шарттарын жасасу арқылы сақтандыру шарттарымен байланысты валюталық тәуекелді ішінара азайтады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюталар бөлінісінде қаржы активтері мен міндеттемелерінің және, сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша активтер мен міндеттемелердің құрылымы мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

	Теңге	АҚШ Доллары	Басқа	Жиыны
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	852 037	979 464	7 263	1 838 764
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	1 284 901	-	-	1 284 901
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	544 723	537 587	-	1 082 310
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	10 187 066	4 079 494	-	14 266 560

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	494 354	-	-	494 354
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертпе)	496 173	-	-	496 173
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертпе)	468 390	12 224	-	480 614
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	32 169	-	-	32 169
Қаржылық активтер жиыны	14 359 813	5 608 769	7 263	19 975 845
Қаржылық міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер (9-ескертпе)	15 475 811	80 287	-	15 556 098
Өзге де қаржылық міндеттемелер (13-ескертпе)	26 214	-	-	26 214
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескертпе)	35 747	-	-	35 747
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	15 537 772	80 287	-	15 618 059
Таза қаржылық позиция	-1 177 959	5 528 482	7 263	4 357 786

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюталар бөлінісінде сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша қаржы активтері мен міндеттемелері мен активтері мен міндеттемелерінің құрылымы мынадай түрде ұсынылған:

	Теңге	АҚШ Доллары	Басқа	Жиыны
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	928 692	9 789	3 738	942 219
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	1 769 436	-	-	1 769 436
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	1 101 348	-	-	1 101 348
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	7 226 961	3 801 059	-	11 028 020
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертпе)	234 519	-	-	234 519
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертпе)	950 469	199 248	60 727	1 210 444
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	33 243	-	-	33 243
Қаржылық активтер жиыны	12 244 668	4 010 096	64 465	16 319 229
Қаржылық міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер (9-ескертпе)	13 152 765	9 051	-	13 161 816
Өзге де қаржылық міндеттемелер (13-ескертпе)	242 304	-	-	242 304
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескертпе)	48 649	-	-	48 649
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	13 443 718	9 051	-	13 452 769
Таза қаржылық позиция	-1 199 050	4 001 045	64 465	2 866 460

Төмендегі кестеде компанияның салық салуға дейінгі пайдасының сезімталдығын талдау (монетарлық активтер мен міндеттемелердің әділ құнындағы өзгерістер есебінен), теңгенің АҚШ долларына және басқа валюталарға бағамының өсуі мен төмендеуі көрсетілген:

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.		
	Валюта бағамының өсуі/(төмендеуі)	Салық салуға дейінгі пайдаға әсері	Валюта бағамының өсуі/(төмендеуі)	Салық салуға дейінгі пайдаға әсері
АҚШ Доллары	10%	552 848	10%	400 104
	-10%	-552 848	-10%	-400 104
Басқа валюталар	10%	726.3	10%	-6 447
	-10%	-726.3	-10%	6 447

(iii) Баға тәуекелі

Баға тәуекелі-бұл пайыздық мөлшерлемелердің немесе валюта бағамдарының өзгеруіне байланысты емес нарықтық бағалардың ауытқуынан туындаған қаржы құралдарынан немесе активтерден, сондай-ақ сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерден әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының өзгеру тәуекелі. Бұл

тәуекел жеке құралға немесе шартқа тән болуы мүмкін немесе нарықтағы барлық ұқсас активтерге немесе шарттарға ортақ болуы мүмкін.

Компания айтарлықтай баға тәуекеліне ұшырамайды, өйткені ол нарықтық ауытқуларға тікелей қатысатын сақтандыру немесе қайта сақтандыру шарттарын шығармайды. Дегенмен, Компания инвестициялардың мақсаттары мен шектеулерін белгілеу және бақылау, әртараптандыруды жоспарлау және жеке және жалпы үлестік құралдарға шектеулер қою арқылы өзінің қаржылық активтерінің баға тәуекелін басқарады.

(в) Несиелік тәуекел

Компанияның алдында тұрған несиелік тәуекел контрагенттердің қаржы құралдары, сақтандыру шарттары және қайта сақтандыру шарттары бойынша өз міндеттемелерін орындамау мүмкіндігімен байланысты.

Бұл тәуекелді азайту үшін Компания қатаң саясаттар мен процедураларды қолданады, соның ішінде несиелік тәуекелдерді үнемі бақылау және жеке контрагенттер үшін лимиттер белгілеу және белгілі бір географиялық аймақтарда немесе салаларда тәуекелді шоғырландыру. Компанияның активтерді басқару бөлімі несиелік тәуекелді талдауға және басқаруға, сондай-ақ жоғары сапалы және төмен дефолт тәуекелі бар қаржы құралдарына инвестициялауға жауапты. Несиелік тәуекел айтарлықтай өскен жағдайда, Компания тиісті құралдарды сатуды және қаражатты сенімді активтерге қайта инвестициялауды жоспарлап отыр.

Қайта сақтандыру сонымен қатар несиелік тәуекелді басқарудың маңызды құралы болып табылады және Компания тек жақсы несиелік ұпайы бар қайта сақтандырушылармен ынтымақтасады. Контрагенттер арасындағы тәуекелді шоғырландыру Директорлар кеңесі үнемі қайта қарайтын лимиттерді белгілеу және сақтау арқылы болдырмайды.

Сақтандыру шарттары бойынша сыйлықақының төленбеген бөлігіне қатысты кредиттік тәуекел сақтандыру шартында көрсетілген жеңілдікті кезең ішінде не полис не сыйлықақыны бөліп-бөліп төлеу шарттары бойынша төленетін не бұзылған сәтке дейін сақталады. Компания делдалдардың дефолт қаупін азайту үшін олардан алынатын сомалардан комиссияларды шегеру арқылы шаралар қабылдайды.

Тұтастай алғанда, компанияның несиелік тәуекелдерді басқару саясаты мен процестері алдыңғы кезеңмен салыстырғанда өзгеріссіз қалады, бұл оның операцияларының тұрақтылығы мен сенімділігін сақтайды.

(г) Құнсыздануды бағалау

Несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуі, дефолт және сауықтыру

Компания активтің бүкіл өмірінде немесе 12 ай ішінде күтілетін несиелік шығындарды қалыптастыру керектігін анықтау үшін барлық активтерді үнемі қадағалап отырады. Ол үшін актив немесе құралдар портфелі бастапқы танылғаннан бері несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуі байқалды ма, жоқ па бағаланады.

Құрал немесе келісімшарт бойынша төлемдер 30 күннен артық кешіктірілген кезде компания несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуін анықтайды. Сонымен қатар, компания несиелік тәуекелдің айтарлықтай өскенін анықтау үшін төлем алудың төмен ықтималдығын көрсететін әртүрлі жағдайларды талдайды.

Мұндай оқиғалар болуы мүмкін:

- есептелген контрагенттің ішкі рейтингі дефолтты немесе дефолтқа жақындықты көрсетеді;
- контрагенттің несие берушілер немесе жұмысшылар алдында мерзімі өткен міндеттемелері бар;
- контрагент (немесе контрагент тобына кіретін кез келген заңды тұлға) банкроттық туралы өтініш береді;
- контрагенттің қаржылық қиындықтарын және борыштың барлық немесе ішінара сомасын өтеу мүмкін стігін куәландыратын өзге де мән-жайлар.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Егер контрагент шарт бойынша төлемдерін 90 күнге кешіктірсе, Компания қаржы құралын дефолт деп санайды және сәйкесінше күтілетін несиелік шығындар тұрғысынан құнсызданады. Сондай-ақ, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат компанияның шарт бойынша өтелмеген сомаларды толық көлемде алу ықтималдығын көрсетсе, құрал өтелмеген деп танылуы мүмкін. Мұндай жағдайларда Компания активтің бүкіл өміріне күтілетін несиелік шығындарды мойындайды.

Сирек жағдайларда, егер қаржы құралы дефолт ретінде анықталса, бірақ дефолт критерийлерінің ешқайсысы кем дегенде 12 ай қатарынан орындалмаса, компания саясатына сәйкес мұндай құрал дефолт ретінде қарастырылмайды, сондықтан несиелік құнсыздану санатынан қайта жіктелуге жатады. Бір жыл ішінде несиелік тәуекелдің немесе қаржылық активтер бойынша дефолттың айтарлықтай өсуі байқалмады.

Күтілетін кредиттік шығындар

Компания ККШ (күтілетін кредиттік шығындар) есептеу үшін 12 ай ішінде ықтимал дефолт оқиғаларының орын алу мүмкіндігін бағалайды.

Компанияның инвестициялық саясатын ескере отырып, жаңадан сатып алынған құралдар бойынша дефолт ықтималдығы, әдетте, ең төменгі деп бағаланады, ал дефолт коэффициентін ескере отырып, күтілетін шығын 100% мөлшерінде қабылданады. Кейбір сирек жағдайларда, егер мерзімі бойы күтілетін кредиттік шығындарды есептеу талап етілсе, дефолт ықтималдығы экономикалық сценарийлерге негізделі отырып бағаланады.

Есепті күндегі жағдай бойынша кредиттік тәуекелге ұшырау деңгейінің ең жоғары мөлшері қаржылық активтердің баланстық құнында көрсетіледі. Ақша қаражаттары және олардың баламалары құрамынан кассадағы қаражат және кері РЕПО операциялары бойынша қаражаттар алынып тасталған.

	31.12.2024 ж.	31.12.2023 ж.
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	1 837 257	938 436
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	1 284 901	1 769 436
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	1 082 310	1 101 348
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	14 266 560	11 028 020
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	494 354	-
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертпе)	496 173	234 519
Ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертпе)	480 614	1 210 444
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	32 169	33 243
Кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары деңгейі жиыны	19 975 845	16 315 446

Бұдан әрі standard and Poor 's, Fitch' S және Moody ' s агенттіктерінің кредиттік рейтингтері бойынша сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша қаржылық активтер мен активтердің жіктемесі берілген:

2024 жылғы 31 желтоқсан	«AA –» немесе одан жоғары	«A+»- «A-» дейін	«BBB-» - «BBB+» дейін	«BBB-» - «BBB+» дейін	«B-» «B+» дейін	Рейтингсіз	Жиыны
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	-	-	4 777	1 496 666	465	336 856	1 838 764
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	-	-	-	1 082 310	-	-	1 082 310
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	-	-	10 573 524	1 458 413	-	2 234 623	14 266 560
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	-	-	-	-	-	494 354	494 354

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	-	-	1 207 707	-	-	77 194	1 284 901
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертпе)	-	-	-	-	-	496 173	496 173
Ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертпе)	70 395	313 780	24 392	18 796	22 513	30 738	480 614
оның ішінде сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	-	2 801	4 653	-	4 536	6 650	18 640
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	-	-	-	-	-	32 169	32 169
	70 395	316 780	11 815 053	4 056 185	27 514	3 708 757	19 994 485

2023 жылғы 31 желтоқсан	«АА –» немесе одан жоғары	«А+»- «А-» дейін	«BBB-» - «BBB+» дейін	«BBB-» - «BBB+» дейін	«В-» «В+» дейін	Рейтингсіз	Жиыны
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	-	-	3 271	932 368	-	2 797	938 436
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	-	-	-	1 101 348	-	-	1 101 348
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	-	-	9 098 331	1 022 988	-	906 701	11 028 020
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	-	-	1 769 436	-	-	-	1 769 436
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертпе)	-	-	1 107	417	266	232 729	234 519
Ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертпе)	334 645	676 425	42 774	38 437	24 141	94 022	1 210 444
оның ішінде сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	-	7 926	-	29 995	2 209	-	40 130
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	-	-	-	-	-	33 243	33 243
	334 645	67 425	10 914 919	3 095 558	24 407	1 269 492	16 315 446

(д) **Өтімділік тәуекелі**

Төмендегі кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді, сондай-ақ сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша күтілетін өтеу мерзімдері бөлінісінде таза міндеттемелерді талдау ұсынылған:

	1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Жиыны
Қаржылық активтер					
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	1 838 764	-	-	-	1 838 764
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	1 284 901	-	-	-	1 284 901
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	1 082 310	-	-	-	1 082 310
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	6 637 761	7 236 372	-	392 427	14 266 560

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

<i>(мың қазақстандық теңге)</i>					
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	-	494 354	-	-	494 354
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	32 169	-	-	-	32 169
Қаржылық активтер жиыны	10 875 905	7 730 726	-	392 427	18 999 058
Қаржылық міндеттемелер					
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескертпе)	21 725	14 022	-	-	35 747
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-ескертпе)	26 214	-	-	-	26 214
Қаржылық міндеттемелер жиыны	47 939	14 022	-	-	61 961

Төмендегі кестеде 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген қаржылық активтер мен міндеттемелердің сомаларына талдау келтірілген:

	1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Жиыны
Финансовые активы					
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	942 219	-	-	-	942 219
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	1 769 436	-	-	-	1 769 436
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	1 101 348	-	-	-	1 101 348
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	-	6 779 641	3 855 952	392 427	11 028 020
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	33 243	-	-	-	33 243
Қаржылық активтер жиыны	3 846 246	6 779 641	3 855 952	392 427	14 874 266
Қаржылық міндеттемелер					
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескертпе)	31 527	17 122	-	-	48 649
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-ескертпе)	242 304	-	-	-	242 304
Қаржылық міндеттемелер жиыны	273 831	17 122	-	-	290 953

Төмендегі кестеде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін өтеу мерзімдері бөлінісінде сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелерді өтеу мерзімдері туралы ақпарат берілген:

	1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Жиыны
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	254 499	241 674	-	-	496 173
Ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	34 901	445 713	-	-	480 614
оның ішінде сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	-	-	-	-	-
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	-1 818 441	-13 315 860	-16 192	-405 605	-15 556 098
оның ішінде пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер	-	-	-	397 158	397 158
Сақтандыру шарттары бойынша таза міндеттемелер жиыны	-1 529 041	-12 628 473	-16 192	-8 447	-14 182 153

Төмендегі кестеде 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін өтеу мерзімдері бөлінісінде сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша таза міндеттемелерді өтеу мерзімдері туралы ақпарат берілген:

	1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Өтеу мерзімі жоқ	Жиыны
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	196 354	38 072	93	-	234 519
Ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	720 704	489 740	-	-	1 210 444
оның ішінде сақтандыру төлемдерін өтеу бөлігінде қайта сақтандырушыларға қойылатын талаптар	40 130	-	-	-	40 130
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	-11 019 870	-2 136 715	-5 231	-	-13 161 816
оның ішінде пайда болған шығындар бойынша міндеттемелер	-252 225	-48 906	-119	-	-301 250
Сақтандыру шарттары бойынша таза міндеттемелер жиыны	-10 102 812	-1 608 903	-5 138	-	-11 716 853

Сақтандыру шарттары бойынша келтірілген ақпарат туындаған талаптар бойынша міндеттемелерді де қамтиды.

Сақтандыру шарттарының портфельдері бойынша сезімталдықты талдау

Сезімталдықты талдау (жалпы және нетто қайта сақтандыру) негізгі болжамдардың ақылға қонымды өзгеруі кезінде салық салуға дейінгі пайда мен капиталға әсерін көрсетеді, ал қалған барлық болжамдар өзгеріссіз қалады. Болжамдардың корреляциясы түпкілікті әсерді анықтауға айтарлықтай әсер етеді, бірақ әр болжамдағы өзгерістерге байланысты әсерді ашу үшін Болжамдар жеке негізде өзгерді. Айта кету керек, бұл болжамдардағы өзгерістер сызықтық емес. Сезімталдық туралы ақпарат ағымдағы экономикалық болжамдарға байланысты да өзгереді.

21. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Сату үшін қолда бар баға белгіленетін қаржы активтерінің болжамды әділ құны мәмілелер бойынша шығындарды шегермей есепті күндегі жағдай бойынша нарықтық баға белгілеулерге негізделеді.

Компания бағалауды жүргізу үшін пайдаланылатын бастапқы деректердің маңыздылығын көрсететін келесі әділ құн иерархиясын пайдалана отырып, әділ құнды анықтайды:

- 1 деңгей: белсенді нарықта бірдей құралдың (тікелей) нарықтық бағалары қолданылады.
- 2-деңгей: тікелей (яғни тікелей баға) немесе жанама (яғни бағаға негізделген деректер) алынған бақыланатын нарықтардағы бастапқы деректерге негізделген бағалау әдістері. Бұл санатқа бағалау белсенді нарықтардағы ұқсас құралдардың нарықтық баға белгілеулерін пайдалана отырып жүргізілетін құралдар; аз белсенді деп саналатын нарықтардағы бірдей немесе ұқсас құралдардың нарықтық баға белгілеулерін немесе барлық маңызды бастапқы деректерді тікелей немесе жанама түрде нарықта байқалатын нарықтық деректер негізінде алуға болатын бағалаудың өзге әдістерін пайдалана отырып, нарықтық баға белгілеулерін қамтиды.
- 3-деңгей: маңызды бақыланбайтын бастапқы деректерді пайдаланатын бағалау әдістері. Бұл санат бағалау әдістері бақыланатын нарықтардағы деректерге негізделмеген бастапқы параметрлерді қамтитын барлық құралдарды қамтиды және бақыланбайтын бастапқы деректер құралды бағалауға айтарлықтай әсер етеді.

Бұл санатқа құралдар арасындағы айырмашылықтарды көрсету үшін елеулі бақыланбайтын түзетулер немесе жорамалдар талап етілетін жағдайларда бағалау ұқсас құралдардың баға белгілеулері негізінде жүргізілетін құралдар кіреді.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Ақша қаражатының және олардың баламаларының, банктердегі қаражаттың, сату үшін қолда бар қаржы активтерінің, сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша дебиторлық берешектің, сақтандыру шарттары бойынша резервтердегі қайта сақтандырушылардың үлесінің, сақтандыру шарттары бойынша резервтердің, өзге де қаржы активтерінің, сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша кредиторлық берешектің және өзге де қаржылық міндеттемелердің баланстық құны олардың әділ құнына шамамен тең мұндай қаржы құралдарының қысқа мерзімді сипатына байланысты.

Бұдан әрі кестеде әділ құнды бағалау жатқызылған әділ құн иерархиясының деңгейлері бөлінісінде 2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы құралдарына талдау келтірілген:

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	31.12.2024 ж.
Әділ құны бойынша бағаланатын активтер			1 деңгей	
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	13 874 133	392 427	-	14 266 560
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	494 354	-	-	494 354
Әділ құны ашылатын активтер	-	-	-	-
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	-	1 838 764	-	1 838 764
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	-	1 284 901	-	1 284 901
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	-	1 082 310	-	1 082 310
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертпе)	-	496 173	-	496 173
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертпе)	-	480 614	-	480 614
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	-	32 169	-	32 169
Жиыны	14 368 487	5 607 358	-	19 975 845
Әділ құны ашылатын міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер (9-ескертпе)	-	15 556 098	-	15 556 098
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескертпе)	-	35 747	-	35 747
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-ескертпе)	-	26 214	-	26 214
	-	15 618 059	-	15 618 059

	Уровень 1	Уровень 2	Уровень 3	31.12.2023 г.
Әділ құны бойынша бағаланатын активтер				
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	10 635 593	392 427	-	11 028 020
Әділ құны ашылатын активтер				
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	-	942 219	-	942 219
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	-	1 769 436	-	1 769 436
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	-	1 101 348	-	1 101 348
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертпе)	-	234 519	-	234 519
Ұсталған қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертпе)	-	1 210 444	-	1 210 444
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	-	33 243	-	33 243
Жиыны	10 635 593	5 683 636	-	16 319 229
Әділ құны ашылатын міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер (9-ескертпе)	-	13 161 816	-	13 161 816
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескертпе)	-	48 649	-	48 649
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-ескертпе)	-	242 304	-	242 304
	-	13 452 769	-	13 452 769

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы қаржы құралдарының әділ және баланстық құнын салыстыру:

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

	31.12.2024 жыл		31.12.2023 жыл	
	Баланстық құн	Әділ құны	Баланстық құн	Әділ құны
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты және олардың баламалары (5-ескертпе)	1 838 764	1 838 764	942 219	942 219
Кері РЕПО келісімдері бойынша операциялар (5-ескертпе)	1 284 901	1 293 656	1 769 436	1 665 078
Кредиттік мекемелердегі қаражат (6-ескертпе)	1 082 310	1 082 310	1 101 348	1 101 348
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	14 266 560	13 645 466	11 028 020	11 028 020
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (8-ескертпе)	494 354	502 801	-	-
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер (9-ескертпе)	496 173	496 173	234 519	234 519
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер (10-ескертпе)	480 614	480 614	1 210 444	1 210 444
Өзге қаржы активтері (13-ескертпе)	32 169	32 169	33 243	33 243
Қаржылық активтер жиыны	19 975 845	19 371 953	16 319 229	16 214 871
Қаржылық міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер (9-ескертпе)	15 556 098	15 556 098	13 161 816	13 161 816
Жалдау бойынша қаржылық міндеттемелер (12-ескертпе)	35 747	35 747	48 649	48 649
Өзге де қаржылық міндеттемелер (16-ескертпе)	26 214	26 214	242 304	242 304
Қаржылық міндеттемелердің жиыны	15 618 059	15 618 059	13 452 769	13 452 769

22. АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ ӨТЕУДІ ТАЛДАУ

Төмендегі кестеде активтер мен міндеттемелер оларды өтеудің күтілетін мерзімдері тұрғысынан берілген.

2024 жылғы 31 желтоқсанға	12 ай ішінде	12 айдан астам	Жиыны
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	3 123 665	-	3 123 665
Несие мекемелеріндегі қаражат	1 082 310	-	1 082 310
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	200 880	-	200 880
Сақтандыру (қайта сақтандыру)шарттары бойынша өзге де активтер	-	-	-
Басқа активтер	132 096	-	132 096
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	-	14 266 560	14 266 560
Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржы активтері	-	494 354	494 354
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	496 173	-	496 173
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	480 614	-	480 614
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	-	1 090 582	1 090 582
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	-	34 654	34 654
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	5 515 738	15 886 150	21 401 888
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
Басқа міндеттемелер	311 793	-	311 793
Сақтандыру (қайта сақтандыру)шарттары бойынша өзге де міндеттемелер	-	-	-
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	15 556 098	-	15 556 098
Бағалау міндеттемелері	296 109	-	296 109
Жалдау бойынша міндеттемелер	21 725	14 022	35 747
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	-	61 508	61 508
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ	16 185 725	75 530	16 261 255
ТАЗА ПОЗИЦИЯ	-10 669 987	15 810 620	5 140 633

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңге)

2023 жылғы 31 желтоқсанға	12 ай ішінде	12 айдан астам	Жиыны
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	2 711 655	-	2 711 655
Несие мекемелеріндегі қаражат	1 101 348	-	1 101 348
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	212 944	-	212 944
Басқа активтер	98 544	-	98 544
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	-	11 028 020	11 028 020
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша активтер	234 519	-	234 519
Ұсталатын қайта сақтандыру шарттары бойынша активтер	1 210 444	-	1 210 444
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	-	995 923	995 923
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	-	49 377	49 377
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ	5 569 454	12 073 320	17 642 774
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
Басқа міндеттемелер	360 754	-	360 754
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	13 161 816	-	13 161 816
Бағалау міндеттемелері	260 247	-	260 247
Жалдау бойынша міндеттемелер	31 527	17 122	48 649
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	-	48 980	48 980
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНТЫҒЫ	13 814 344	66 102	13 880 446
ТАЗА ПОЗИЦИЯ	-8 244 890	12 007 218	3 762 328

23. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қазақстан Республикасындағы саяси және экономикалық жағдайлар

Қазақстан Республикасында экономикалық реформалар және нарықтық экономиканың талаптарына жауап беретін құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жалғасуда. Қазақстан экономикасының болашақ тұрақтылығы көбінесе осы реформалардың барысына, сондай-ақ Үкімет экономика, қаржы және ақша-кредит саясаты саласында қабылдап жатқан шаралардың тиімділігіне байланысты болады.

Салық салу

Қазақстан Республикасындағы салық заңдары жиі өзгеріске ұшырайды және әр түрлі түсіндіріледі. Басшылықтың Компанияның қызметіне қатысты осындай заңдарды түсіндіруіне заңға сәйкес айыппұлдар мен өсімпұлдар салуы мүмкін тиісті салық органдары қарсы болуы мүмкін. Қаржы кезеңдері салық органдарының күнтізбелік үш жыл ішінде тексеруі үшін ашық болып қалады.

Компания басшылығы барлық қажетті салықтық есептеулер жүргізілді деп есептейді, сондықтан қаржылық есептілікте тиісті резервтерді қалыптастыру талап етілмейді.

Сот арыздары

Компания өзінің күнделікті қызметі барысында сот талаптарының және наразылықтардың объектісі болуы мүмкін. Компания басшылығының пікірінше, осы талаптар мен наразылықтардан туындауы ықтимал түпкілікті міндеттеме (егер ондай міндеттеме туындайтын болса), Компанияның қаржылық жағдайына және оның болашақ қызметіне елеулі әсер етпейді.

Қоршаған ортаны қорғау

Компания басшылығының пікірінше, Компания Қазақстан Республикасының қоршаған орта мәселелеріне қатысты талаптарын сақтайды және осы талаптар бойынша елеулі міндеттемелері жоқ. Компания осы қаржылық есептілікте мүмкін болатын шығындарды жабуға арналған резервтерді қалыптастырмаған.

Сақтандыру

Компания Қазақстан Республикасының заңнамасының талаптарына сәйкес жұмыс берушінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандырады.

24. ТҰРАҚТЫ ДАМУ МЕН КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ҚАРЖЫЛЫҚ АҚПАРАТ

Компанияның тұрақты дамуының негізгі факторы ретінде ESG стандарттарын енгізу маңызды рөл атқаруда. Осының нәтижесінде экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік жауапкершілік қағидаттарының бизнестің дамуына әсері байқалады, сондай-ақ ESG қағидаттарын енгізудің инвестиция тарту және Компания беделін арттыру үшін маңыздылығы артып отыр.

Компаниялар мен бизнестің тұрақты дамуын бағалау үшін үш негізгі қағидаттан тұратын ESG стандарттары пайдаланылады:

E (Environmental) — қоршаған ортаға жауапты көзқарас;

S (Social) — жоғары әлеуметтік жауапкершілік;

G (Governance) — корпоративтік басқарудың жоғары сапасы.

ESG қағидаттары шешім қабылдау процесіне, инвестиция тартуға және компаниялардың беделін нығайтуға әсер етеді. Компанияларда ESG тәжірибелерін енгізу және дамыту — мұндай компанияларды қолдауға ұмтылатын инвесторлар мен тұтынушылардың қызығушылығын арттырады.

Орталық Азия елдері ішінде ESG стандарттарының ең жоғары деңгейде дамуы Қазақстанда байқалуда. Бұл тұрақты даму саласындағы реттеудің жедел дамуымен тікелей байланысты. Қазақстандық компаниялар ESG есебін беру сапасын арттыруға және корпоративтік басқару процесіне ESG тәжірибелерін неғұрлым кеңінен енгізуге ұмтылуда.

Қазақстан тек ESG күн тәртібіне бейілділігін жариялап қана қоймай, бұл қағидаттарды стратегиялық құжаттарға белсенді түрде енгізуде. Мысалы, Қазақстан Республикасының 2060 жылға дейінгі көміртектік бейтараптыққа қол жеткізу стратегиясы Қазақстан Республикасы Президентінің 2023 жылғы 2 ақпандағы №121 жарлығымен бекітілген. Оның мақсаты — парниктік газдар шығарындыларын 2030 жылғы желтоқсанға дейін 1990 жылғы деңгеймен салыстырғанда 15%-ға, ал халықаралық инвестициялар тартылған жағдайда — 25%-ға дейін қысқарту.

Сондай-ақ, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 15 шілдедегі №482 Қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2026 жылға дейінгі инвестициялық саясат тұжырымдамасында: «ESG қағидаттарын енгізу арқылы қолайлы инвестициялық имидж қалыптастыру» міндеті көзделген.

Әлемдік капитал нарығы инвестициялық ағындарды қоршаған ортаға, қоғамға және корпоративтік басқаруға жауапкершілікпен қарайтын компанияларға бағыттауда. ESG стандарттарын сақтамау орта және ұзақ мерзімді перспективада ел үшін де, жекелеген компаниялар үшін де капитал нарықтарының жабылуына әкелуі мүмкін.

Ел экономикасына инвестициялар тартуды тежейтін негізгі мәселе — ESG күн тәртібінің мақсаттарына бағытталған шетелдік инвестицияларды қорғау және ілгерілету жөніндегі саясаттың жоқтығы. Мысалы, Қазақстанда ESG қағидаттарын жобаларға енгізу арқылы олардың инвестициялық тартымдылығын арттыру мақсатында АХҚО (Астана халықаралық қаржы орталығы) мүмкіндіктерін пайдалану мәселесі қарастырылуда.

ESG есептілігін тапсыру. Мұндай шаралар компанияларды өз қызметінің қоршаған ортаға және қоғамға әсері бойынша нәтижелердің ашықтығын арттыруға ынталандырады. ESG есептерін міндетті түрде тапсыру ESG стандарттарын дамыту мен енгізудің тиімді құралы болып табылады.

(мың қазақстандық теңге)

Компанияның миссиясы — бұл қоршаған орта мен қоғамға пайда әкелетін, экономикалық тұрғыдан тиімді және тұрақты жаһандық қаржы жүйесін қалыптастыру.

Environmental (экологиялық) қағидаты:

Компанияда қоршаған ортаға ұқыпты және құрметпен қарау қағидаттарын насихаттау жүзеге асырылады. Компанияның бас кеңсесі айналасындағы аумаққа көгалдандыру жұмыстары жүргізілді. Қоғамға үлгі ретінде, Компания қызметкерлері қатысқан қоқыс жинау акциясы өткізілді және бұл іс-шара БАҚ-та жарияланды.

Компанияның бас кеңсесі «жасыл кеңсе» қағидаттары бойынша жабдықталған:

- қалдықтарды бөлек жинау қағидаты енгізілген: қағаз, пластик және тұрмыстық қалдықтар бөлек жиналады;
- улы қалдықтарды жинау ұйымдастырылған: пайдаланылған батареялар мен шамдар;
- климаттық режим қамтамасыз етілген: автоматтандырылған салқындату/жылыту жүйесі, желдету және ауаны ылғалдандыру жүйелері;
- энергия үнемдейтін жарықтандыру қолданылған;
- сумен жабдықтау жүйесіне арналған сүзу жабдығы орнатылған;
- электрондық құжат айналымына көшу жүзеге асырылуда: процестерді автоматтандыру қағаз және экологияға зиян келтіретін басқа өнімдер шығынын қысқартуға ықпал етеді.

Social (әлеуметтік) қағидаты

Компания қызметкерлеріне қамқорлық көрсету:

- ыңғайлы және тиімді жұмыс орындары ұйымдастырылған;
- жыныстық, ұлттық және өзге де жекеше белгілеріне қарамастан, мансаптық өсуге және өзін-өзі жүзеге асыруға тең мүмкіндіктер ұсынылады;
- қызметкерлер үшін оқытуға және біліктілікті арттыруға тең мүмкіндіктер ұсынылады;
- Компания қызметкерлері үшін қосымша үзілістер ұйымдастырылған;
- Компания қызметкерлері үшін демалыс аймағы ұйымдастырылған;
- Компания қызметкерлері үшін кітапхана ұйымдастырылған;
- кофе-пойнттар ұйымдастырылған;
- Компания қызметкерлері үшін тұрақ орындары қарастырылған;
- медициналық сақтандыру ұсынылады;
- Алматы және Астана қалаларындағы спорттық мекемелер мен қонақүйлерге арналған корпоративтік жеңілдіктер қарастырылған;
- денсаулық бұрышын ұйымдастыру жоспарлануда;
- мотивация жүйесін ұйымдастыру, қызметкерлер арасында командалық рухты қолдау және дамыту, әрбір қызметкердің үлесі Компания процестерінің тиімділігіне ықпал ететіндей жағдай жасау;
- кітап клубын ұйымдастыру жоспарлануда.

Клиенттер мен серіктестерге қамқорлық көрсету:

- сапа менеджменті жүйесі енгізілген;
- мерекелер мен корпоративтік оқиғалар бойынша құттықтау жүргізіледі;
- корпоративтік сыйлықтар ұсынылады;
- сақтандыру шарттарын ұзарту кезінде жеңілдіктер беріледі;
- клиенттердің жеке талаптарына сәйкес өнімдер әзірленеді;
- клиенттерге сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің аяқталуы туралы алдын ала хабарлама жіберіледі;
- клиенттер мен серіктестерге Компанияның корпоративтік даму стратегиясының мақсаттары туралы ақпарат беріледі.

Жергілікті қауымдастықтармен өзара іс-қимыл:

- жұмыссыз азаматтарды жұмыспен қамтуға арналған әлеуметтік бағдарламаларға қатысу;
- әлеуметтік жұмыс орындарын ұсыну;
- жастар практикасын ұйымдастыру;
- work-out алаңын ұйымдастыру жоспарлануда.

Governance (G) қағидаты

Іске асырылған іс-шаралар:

- Компанияда корпоративтік басқару жүйесі енгізілген;
- Компанияның Директорлар кеңесі тиімді жұмыс істейді;
- Компанияның кәсіби алқалы атқарушы органы құрылды;
- Компанияның ұйымдық құрылымы оңтайландырылды;
- Басшылық қызметкерлердің сыйақылары туралы ақпарат қаржылық есептілік депозитарийінде орналастырылады;
- Компанияның акционерлері дивидендтер және басқа да маңызды оқиғалар туралы хабардар етіледі;
- Миноритарлық акционерлердің құқықтары сақталады;
- Ірі мәмілелер және аффилиирленген тұлғалар туралы ақпарат ашық қолжетімділікке орналастырылады;
- Компания қатарынан он екі ай ішінде қадағалаушы орган тарапынан ескертулерге жол берген жоқ;
- Басшылық қызметкерлерді тағайындау және еңбекақы төлеу, ақшалай сыйақылар мен өзге де материалдық ынталандыру түрлерін есептеу саясаты бекітілген;
- Сыбайлас жемқорлыққа және алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саясаты бекітілген.

Іске асырылуда:

- тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау, аудит және корпоративтік басқару блогын дамыту процестерінің маңыздылығын арттыру;
- мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды күшейту;
- дәстүрлі талдау әдістерімен қатар сақтандыру және инвестициялау шарттарын жасасу;
- ESG факторларын талдауды енгізу жоспарлануда.

Корпоративтік басқару — бұл акционерлердің мүддесінде Компания қызметін басқаруды қамтамасыз ететін процестердің жиынтығы, оған акционерлер, директорлар кеңесі, атқарушы орган және өзге де ұйымдық құрылымдар арасындағы өзара қатынастар кіреді.

Корпоративтік басқару жүйесі ұйым ішіндегі өкілеттіктер мен жауапкершілікті бөлуге, сондай-ақ корпоративтік шешімдер қабылдау процесін құруға мүмкіндік береді.

25. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛЫНҒАН ОПЕРАЦИЯЛАР

ХҚЕС (IAS) 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» ұйғарымы бойынша, егер бір Тарап екінші Тарапты бақылауға немесе қаржылық немесе операциялық шешімдер қабылдау кезінде екінші Тарапқа елеулі ықпал етуге мүмкіндігі болса, Тараптар байланысты деп есептеледі. Жалпы бақылаудағы тараптар, сондай-ақ негізгі басқару персоналы да байланысты. Байланысты Тараптар арасындағы қатынастардың болуы мүмкін екендігін қарастырған кезде, олардың заңды рәсімделуіне ғана емес, қарым-қатынастың мәніне назар аударылады.

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

Байланысты Тараптар байланыссыз Тараптар арасында жүргізілмейтін мәмілелерге кіре алады, бұл ретте мұндай мәмілелердің бағасы мен шарттары байланыссыз Тараптар арасындағы мәмілелердің бағалары мен шарттарынан өзгеше болуы мүмкін. Байланысты тараптармен сақтандыру шарттарындағы сыйлықақылар бойынша тарифтер Компания басшылығының сақтандыру тәуекелдерін субъективті бағалауына негізделген.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдықтар, сондай-ақ 2023 жылғы 31 желтоқсанда және 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте көрсетілген өзге де байланысты тараптармен жасалған операциялардың тиісті сомалары келесі түрде ұсынылуы ықтимал:

		31.12.2024 ж.		31.12.2023 ж.
Қаржылық жағдай туралы есеп	Байланысты тараптармен жасалынған операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны	Байланысты тараптармен жасалынған операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны
Активтер				
Басқа активтер	442	132 096	3 152	98 544
- негізгі басқару персоналы	-	-	-	-
- басқа да байланысты тараптар	442	-	3 152	-
- акционер	-	-	-	-
Міндеттемелер				
Шығарылған сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер	33 713	15 556 098	31 893	13 161 816
- негізгі басқару персоналы	531	-	66	-
- басқа да байланысты тараптар	33 131	-	31 735	-
- акционер	51	-	91	-
Басқа міндеттемелер	-	311 793	1 045	360 754
- негізгі басқару персоналы	-	-	-	-
- басқа да байланысты тараптар	1 288	-	1 045	1 045
- акционер	-	-	-	-

		31.12.2024 ж.		31.12.2023 ж.
Пайда немесе залал және басқа жиынтық кіріс туралы есеп	Байланысты тараптармен жасалынған операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны	Байланысты тараптармен жасалынған операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санат бойынша жиыны
Сақтандыру бойынша түскен кіріс	54 625	24 680 091	39 685	17 443 888
- негізгі басқару персоналы	861	-	83	-
- басқа да байланысты Тараптар	53 681	-	39 488	-
- акционер	84	-	114	-
Сақтандыру қызметтері бойынша жұмсалған шығыстар	-19 588	-17 086 899	-29 926	-12 771 184
- негізгі басқару персоналы	-	-	-	-
- басқа да байланысты тараптар	-19 588	-	-29 926	-
- акционер	-	-	-	-
Басқа операциялық шығындар	-442 629	-2 995 478	-170 466	-1 979 995
- негізгі басқару персоналы	-	-	-	-
- басқа да байланысты тараптар	-442 629	-	-170 466	-
- акционер	-	-	-	-

«МҰНАЙ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(мың қазақстандық теңге)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі басқару персоналы 7 адамнан тұратын компанияның басқарма мүшелері мен директорлар кеңесінен тұрды (2023 жылы: 9 адам). Негізгі басқару персоналына сыйақы келесідей беріледі:

	31.12.2024 жылы аяқталған жыл	31.12.2023 жылы аяқталған жыл
Негізгі басқару персоналының сыйақылары, бонустары және пайдаланылмаған демалысы	294 496	303 565
Еңбекақы төлеу бойынша салықтар	28 218	28 375
Жиыны	322 714	331 940

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа міндеттемелерге Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелеріне бонустар мен пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв кіреді.

26. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Қаржылық есептілік бекітілген сәтте Компанияда есепті күннен кейінгі түзету немесе қаржылық есептілікке ескертпелерде ашып көрсету талап етілетін қандай да бір оқиғалар орын алмады.

BDO Qazaqstan LLP

6 Gabdullin Street

Almaty, A15H4E3

Kazakhstan

Tel: +7 727 331 31 34

Fax: +7 727 331 31 35

www.bdoqz.com

BDO Qazaqstan, a limited liability partnership, registered under the laws of the Republic of Kazakhstan, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

